

MOTHERS' PERCEIVED PARTNER RESPONSIVENESS
INDIRECTLY PREDICT IMPLICIT INFANT ATTITUDE THROUGH
IMPLICIT PARTNER ATTITUDE

A THESIS SUBMITTED TO
THE GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
OF
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

BY

SÜMEYRA YALÇINTAŞ

IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
IN
THE DEPARTMENT OF PSYCHOLOGY

JULY 2017

Approval of the Graduate School of Social Sciences

Prof. Dr. Tlin Gen z
Director

I certify that this thesis satisfies all the requirements as a thesis for the degree of Master of Science.

Prof. Dr. H. Canan Smer
Head of Department

This is to certify that we have read this thesis and that in our opinion it is fully adequate, in scope and quality, as a thesis for the degree of Master of Science.

Yrd. Do. Dr. Emre Selçuk
Supervisor

Examining Committee Members

Prof. Dr. Sibel KAZAK BERUMENT (METU, PSY) _____
Yrd. Do. Dr. Emre SELÇUK (METU, PSY) _____
Yrd. Do. Dr. Gl GNAYDIN (Bilkent Uni, PSY) _____

I hereby declare that all information in this document has been obtained and presented in accordance with academic rules and ethical conduct. I also declare that, as required by these rules and conduct, I have fully cited and referenced all material and results that are not original to this work.

Name, Last name : SÜMEYRA YALÇINTAŞ

Signature :

ABSTRACT

MOTHERS' PERCEIVED PARTNER RESPONSIVENESS INDIRECTLY PREDICT IMPLICIT INFANT ATTITUDE THROUGH IMPLICIT PARTNER ATTITUDE

Yalçıntaş, Sümeyra

M.S. Department of Psychology,

Supervisor: Yrd. Doç. Dr. Emre Selçuk

July 2017, 72 pages

The study is first to examine determinants of maternal implicit attitude. Based on the important role of perceived partner responsiveness on close-relationships and attachment theory, we suggested perceived partner responsiveness as the predictor of maternal implicit attitude. We expected that partner responsiveness to be associated with maternal implicit attitude through implicit partner attitude, maternal depression and distress. Importantly, we tested our hypothesis also for maternal explicit attitude to compare maternal implicit and explicit attitude. One hundred twenty one mothers of 6-24 months old infants participated to the study. Mothers completed an online survey along with an implicit attitude measure: Affect Misattribution Procedure (AMP). The results demonstrated that perceived partner responsiveness was associated with maternal implicit attitude through implicit partner attitude but not through maternal depression or distress and it was related with maternal explicit attitude through maternal distress but not through maternal depression or implicit partner attitude. Mothers who perceived their husbands as more responsive also indicated more positive implicit attitude toward their infants through more positive implicit partner attitude and those mothers also had more positive explicit attitude

toward their infants through decreased maternal distress. The findings show promise for studying maternal attitude in parent-child relationship research and suggest implications for intervention studies and therapy settings.

Keywords: maternal implicit and explicit attitude, perceived partner responsiveness

ÖZ

ANNENİN ALGILANAN EŞ DUYARLILIĞININ BEBEĞİNE YÖNELİK ÖRTÜK TUTUMUNU EŞE YÖNELİK ÖRTÜK TUTUMU ARACILIĞIYLA YORDAMASI

Yalçıntaş, Sümeyra

Yüksek Lisans, Psikoloji Bölümü

Tez Yöneticisi: Yrd. Doç. Dr. Emre Selçuk

Temmuz 2017, 72 sayfa

Bu çalışma annenin bebeğine yönelik örtük tutumunun belirleyici etkenlerini inceleyen ilk çalışmadır. Algılanan eş duyarlılığının yakın ilişkilerdeki önemli rolüne ve bağlanma kuramına dayanarak, algılanan eş duyarlılığının anne örtük tutumunu yordayıcı etken olduğunu önerdik. Algılanan eş duyarlılığı annenin bebeğine yönelik örtük tutumunu eşe yönelik örtük tutum, anne stresi ve depresyonu aracılığıyla yordamasını bekledik. Önemli olarak ise, annenin bebeğine yönelik örtük tutumu ve açık tutumunu kıyaslayabilmek için, annenin bebeğine yönelik açık tutumu için de aynı hipotezi test ettik. Altı aydan yirmi dört aya kadar bebeği olan 121 anne çalışmaya katıldı. Anneler online bir anket ve anne örtük tutumu için de Etki Hatalı Atıf Prosedürü (AMP)'yi tamamladı. Sonuçlara göre, algılanan eş duyarlılığıyla annenin bebeğine yönelik örtük tutumu, annenin eşine yönelik örtük tutumu aracılığıyla ilişkilidir ama anne depresyonu ve stresi bu ilişkide aracı değişken rolü oynamamıştır. Algılanan eş duyarlılığı annenin bebeğine yönelik açık tutumuyla annenin stresi yoluyla ilişkilidir bu ilişkide annenin eşine yönelik örtük tutumu ve depresyonu aracı değişken rolü oynamamıştır. Yani, eşlerini duyarlı algılayan

anneler bebeklerine karşı daha olumlu örtük tutumu, eşlerine karşı daha olumlu örtük tutumla sağlamışlardır ve bu anneler bebeklerine karşı daha olumlu açık tutumu daha az stresle sağlamışlardır. Bu sonuçlar örtük tutumu ebeveyn-çocuk ilişkisi çalışmada kullanmak için umut vadetmektedir ve aynı zamanda müdahale ve terapi çalışmalarına da uygulamalar önermektedir.

Anahtar Kelimeler: annenin bebeğine yönelik örtük ve açık tutumu, algılanan eş duyarlılığı

To my beloved family

ACKNOWLEDGEMENTS

My deepest gratitude is for my advisor Assist. Prof. Emre Selçuk, who believed in me and supported me from the very beginning, I would have never been able to complete this thesis without his support, guidance and valuable advice. He did not only encourage me, he also behaved me as a colleague of him which made me believe that I can write this work. He was always there for me whenever I need his help, comments and suggestions. He was not only a great supervisor but also wonderful colleague to work with. I would like to thank Emre Selçuk also for one specific reason too, to make me meet and work with Assist. Prof. Gül Günaydın since I worked under supervision of her, she was always supportive and kind to me, she can be the greatest boss ever. I want to thank her for her valuable comments and suggestions. This thesis is about perceived partner responsiveness and Emre and Gül Hoca made me feel like I am cared for and appreciated.

I would like to thank Prof. Sibel Kazak-Berumet for her valuable advice, suggestions and support. She gave me the confidence that whenever I need, I can knock her door as I did many times. I am grateful to her. I would also like to thank Assist. Prof. Jeremy Cone for writing the code for AMP task and helping deal with AMP data. He also gave his advice and comments about collecting the data. I could not deal with the data if he did not help me.

Many friends of mine supported me throughout this thesis. Gamze Turunç was my biggest support; she believed in me more than I believe in myself and gave her advice and support always. Tuğçe Bakır always gave her advice and support to me and believed in me. Esra Dündar was always there for me when I needed her, just to make me study she came to my home in late hours and took me out to libraries and cafes that I completed the thesis. Ceyda Dündar always mentored me to finish the thesis in time. My dear friends Merve Kaptan, Betül Doğan, Setenay Uslu, Hande Atasoy and Merve Kar helped me stay sane and were all my psychologists.

My last and sincere gratitude is to my family, my mother Ayfer Yalçıntaş, father İbrahim Yalçıntaş, brother Kadir Yalçıntaş, sister Süheyla Yalçıntaş and my lovely dog Fener for their great love and support. My brother got me all the time, since he is writing his own thesis now; he was the one who understood me best. My mother cook whatever I want to complete my thesis and my father gave me the trips when I need break for my thesis. In the times that I had disappointments, they bought me chocolate and coffee so that I work on my thesis better. I have to confess above all my family members Fener was the most supportive one. She sat beside me and with one hand I wrote the thesis the other hand was loving her, she forced me to go out with her so that I had time to relax and did not get fat. My family always believed in me, supported me for every decision that I made. I want to thank them for their unconditional love and support. I always felt that I am appreciated, cared for, and understood by them. Thank God for giving me this family, this mind, well-being and patience to complete the thesis.

TABLE OF CONTENTS

PLAGIARISM.....	iii
ABSTRACT	iv
ÖZ	vi
DEDICATION	viii
ACKNOWLEDGMENTS	ix
TABLE OF CONTENTS.....	xi
LIST OF TABLES	xiii
LIST OF FIGURES	xiv

CHAPTER

1. INTRODUCTION.....	1
1.1. Overview.....	1
1.2. Maternal Mental Representations	2
1.3. Comparing Explicit and Implicit Attitude Measures to Study Parent-Child Relationship	3
1.4. Perceived Partner Responsiveness as a Predictor of Maternal Implicit Attitude	6
1.5. Mechanisms Explaining the Association between Perceived Partner Responsiveness and Maternal Attitude	7
1.6. The Present Study	10
2. METHOD	11
2.1. Participants.....	11
2.2. Procedure	12
2.3. Measures	12
2.3.1. Perceived Partner Responsiveness.....	12
2.3.2. Affect Misattribution Procedure.	13
2.3.3. Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS).....	13

2.3.4. Parenting Stress and Maternal Explicit Attitude.....	14
2.3.5. Infant Behavior Questionnaire.....	14
2.4 Data Analytic Strategy.....	15
3. RESULTS.....	17
3.1 Preliminary Analysis.....	17
3.2 Perceived Partner Responsiveness and Maternal Implicit Attitude.....	17
3.3 Perceived Partner Responsiveness and Maternal Explicit Attitude.....	20
3.4 Negative Affect as a Potential Moderator Variable.....	22
4. DISCUSSION.....	26
4.1. Contributions.....	26
4.2. Limitations.....	29
4.3. Future Directions.....	31
REFERENCES.....	34
APPENDICES	
A: Informed Consent for Participants.....	42
B: Survey Battery.....	44
C: Demographic Information Form.....	57
D: Debriefing Form.....	59
E: Turkish Summary.....	60
F: Fotokopisi İzin Formu.....	72

LIST OF TABLES

Table 1. Descriptive statistics and correlations among all variables.....	19
Table 2. Moderation Role of Negative Affect on Indirect Effects for Maternal Implicit Attitude.....	24
Table 3. Moderation Mediated Role of Negative Affect on Indirect Effects for Maternal Explicit Attitude.....	25

LIST OF FIGURES

Figure 1. The indirect associations of perceived partner responsiveness with implicit infant attitude through depression, implicit partner attitude and maternal distress...20

Figure 2. The indirect associations of perceived partner responsiveness with maternal explicit attitude through depression, implicit partner attitude and maternal distress...22

CHAPTER 1

INTRODUCTION

1.1. Overview

Automatic evaluations about the partner, called as implicit partner attitude predicted marital satisfaction 4 years later (McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013) and relationship dissolution through relationship satisfaction (Lebel & Campbell, 2009). Additionally, positive implicit partner evaluations were associated with secure feelings of attachment to the partner (Zayas & Shoda, 2005), and reduced risk of breakup over the following year (Lee, Rogge, & Reis, 2010). Although important effects of implicit attitude on close relationships have been well established in those studies, it was not widely investigated in parent-child relationship research. The present study aimed to examine maternal automatic evaluations about the infant, more specifically predictors of maternal implicit attitude. Importantly we investigated both maternal implicit and explicit attitude together to understand whether discrepancy between them (Nosek, 2007; McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013) is true for maternal attitude and we aimed to understand through which different mechanisms the determinants predict implicit and explicit attitude.

The study is first to examine predictors of maternal implicit attitude. Perceived partner responsiveness, which is defined by Reis (2012) as being felt appreciated, understood and cared for by one's partner (Reis, 2012), was studied as the predictor of maternal implicit and explicit attitude. Partner responsiveness is associated with several outcomes in romantic relationships, such as building satisfaction and intimacy (Manne et al., 2004), and predicting well-being (Slatcher, Selcuk & Ong,

2015). Additionally, relationship satisfaction, and marital quality are linked with parenting. For example, marital conflict and dissatisfaction was associated with negative parent-child relationship (Krishnakumar & Buehler 2000), and high marital satisfaction was linked with fewer behavior problems of children (Pike, Coldwell, & Dunn, 2006). Thus, given these findings we suggested partner responsiveness may be associated with maternal attitude. Additionally, the mechanisms these two can be related was investigated. Implicit partner attitude, maternal depression and distress were suggested and investigated as mediators in the relationship between partner responsiveness and maternal implicit and explicit attitude.

1.2. Maternal Mental Representations

Mental representations that consist of specific memories, unconscious thoughts and emotions about attachment figures (mothers for children, partners in romantic relationships) have an established role in close relationships. Those mental representations influence social and emotional well-being, guide beliefs and behaviors in social relationships, and help individuals to alleviate stress and negative affect in stressful situations (Bowlby, 1973; Zayas & Shoda, 2005). Therefore, understanding mental representations is important to study close relationships.

One of the most striking types of relationship that is affected by this phenomenon is mother-child relationship. Theory and research showed that maternal behaviors in the first years have important effects on development of children and for infants to form an attachment bond with mothers (Ainsworth, 1971). Self-regulation abilities of children, which consist of attention, emotion and behavior regulation, can be a good example for this early but long-term effect. Self-regulation abilities are affected by maternal behaviors, and help children to accommodate their lives better. For example, delay of gratification at the age of five was shown to be related with the maternal sensitivity in just the very first year of infants' life (Sethi, Mischel, Aber, Shoda & Rodriguez, 2000). The effects of maternal behaviors in first years are reflected even on adolescence. Sensitive behaviors shown to one-year-old infants

improved their emotion regulation ability when they became adolescents (Simpson, Collins, Tran & Haydon, 2007). In the other direction, negative maternal behaviors have an opposite impact on development of children. For example, mothers with post-partum depression show punitive behaviors to their infants (Lovejoy, Graczyk, O'Hare & Neuman, 2000) and infants of those mothers have increased cortisol levels (Cicchetti & Rogosch, 2001). Moreover, maternal distress is associated with more fearful, difficult temperament and higher reactivity in infants (Davis, et al., 2007). Thus, it is indisputable that behaviors of mothers in the first years have long-lasting and important effects on children's lives.

1.3. Comparing Explicit and Implicit Attitude Measures to Study Parent-Child Relationship

Studies that examine effects of maternal mental representations about children usually use explicit self-reports: maternal subjective evaluations of parenting or children. Commonly referred to as parental attitude, maternal attitude sometimes surprisingly does not predict the relationship between maternal attitude and behavior (Holden & Edwards, 1989). The reason can be related to the limited cognitive awareness in explicit self-reports, in which actual maternal cognitions about children may not be revealed. For instance, when mothers were asked to evaluate their children explicitly, they had a tendency to overestimate the positive features of their children and underestimate their negative features (Kendziora & O'Leary, 1998). Parents may also distort self-reports owing to social desirability, which means they cannot admit problems of their children or negative features, because either they do not have the information or they may not just recall the relevant information (Willis et al., 1999).

On the other hand, behaviors are better predicted by the implicit attitude rather than explicit self-reports (Gawronski & Bodenhausen, 2006). The MODE model of attitude-behavior relations (Motivation and Opportunity as Determinants of the attitude - behavior relation), suggests that implicit attitude predicts spontaneous

behavior (Fazio, 1990). For example, spontaneous shy behavior was predicted by an implicit attitude measure, IAT (Implicit Association Test) but not by explicit self-reports which could only predict controlled shy behavior (Asendorpf, Banse, & Mücke, 2002). Moreover, behaviors are better predicted by implicit attitude in highly demanded stressful situations (DeDreu, 2003) and longitudinally. Changes in marital satisfaction were predicted by implicit partner attitude but not by explicit attitude in newlywed couples four years later (McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013). Another relationship study demonstrated that partner behaviors predicted implicit evaluations toward partner but not explicit evaluations (Murray, Holmes, & Pinkus, 2010). Thus, relationship studies indicated that implicit attitude work better than explicit attitude to predict behavior in close relationships.

Previous studies also demonstrated that explicit and implicit attitude were not associated (Nosek, 2007; McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013; Sturge-Apple Rogge, Skibo, Peltz, & Suor, 2015). When individuals were asked about their racial preferences, gender stereotypes and preferences between overweight and thin people explicitly and implicitly, they responded differently (Nosek, 2007). For example, responses about racial preferences on explicit reports revealed no racial preference whereas implicit evaluations about racial preferences showed a racial preference for European Americans over African Americans (Nosek, 2007). One reason that researchers suggested for the dissociation is social desirability concern, meaning that they did not want to report their actual thoughts, feelings, and emotions (Nosek, 2007). Another reason for the dissociation is that explicit and implicit processing are the two processing structures in which explicit attitude can be expressed with distortions and biases, whereas implicit attitude cannot be expressed consciously and they can be automatically activated (Gawronski & Bodenhausen, 2006).

Although predictors and outcomes of implicit attitude were widely studied in social psychology and relationship studies, surprisingly little research has been conducted in parenting research. Despite the shown important long-term effects of implicit attitude on partner relationships (Murray, Holmes, & Pinkus, 2010; McNulty, Olson,

Meltzer, & Shaffer, 2013) how it could be related with parent-child relationship has not been studied. More specifically, how implicit partner and maternal implicit attitude would take place in parent-child relationships was not investigated. There is only one unique and a very recent study which used an implicit parental attitude measure to study parenting (Sturge-Apple et al., 2015). It was suggested that in order to understand the attitudes of parents towards their children and child rearing, the implicit measures can be more reliable to use than the explicit self-reports about children (Sturge-Apple et al., 2015). The study demonstrated that sensitive behaviors of mothers were predicted by maternal implicit attitude but not by their explicit attitude (Sturge-Apple, et al., 2015). In addition, challenging behaviors of the child, like disobedient behaviors, predicted less positive implicit attitude of mothers toward that child (Sturge-Apple et al., 2015). The study provided evidence for using implicit attitude to assess the relationship between the parental attitude, behaviors and child outcomes. However, neither that study nor any study investigated specifically the determinants of implicit parental attitude. Thus, it is important to investigate precursors of maternal implicit attitude since how it is related with maternal and child behaviors are already studied.

Maternal explicit attitude, in the scope of this study it is defined as maternal subjective evaluations of infants, was also investigated. To study predictors of attitude, it is important to study both implicit and explicit attitude together to have a complete picture of determinants of attitude. Previous research demonstrated that explicit and implicit attitude were not associated (Nosek, 2007; McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013), and the question of whether these two is related or not in maternal attitude was not widely investigated. Thus, it is also important to examine maternal explicit attitude together with implicit attitude not only to investigate whether predictors of maternal explicit attitude is different from implicit attitude but also to examine whether maternal explicit and implicit attitude differs given the conceptual differences between them.

1.4. Perceived Partner Responsiveness as a Predictor of Maternal implicit attitude

In the present study, perceived partner responsiveness; being felt appreciated, understood and cared for by one's partner (Reis, 2012), was proposed and studied as an important determinant of maternal implicit attitude. Partner responsiveness is an outcome of attachment theory. Attachment theory (Bowlby, 1969; 1973), suggests that behaviors are predicted by relational schemata. Attachment experiences of parents influence parenting (Bowlby, 1988) and are related with parental appraisals and cognitions in the parenting context (Benoit, Zeanah, Parker, Nicholson, & Coolbear, 1997). For example, in a longitudinal study it was shown that highly avoidant parents of 6-month-old infants had more depression, less desire to become a parent, and had marriages with more dissatisfaction (Rholes, Simpson, & Friedman, 2006). Parents with high avoidance also indicated that caregiving is stressful and not satisfying (Rholes, Simpson, & Friedman, 2006). In addition, attachment-related avoidance of mothers with their partners was shown to be negatively associated the global sensitivity of mothers toward their children (Selcuk, et al., 2010). These studies can be good examples for showing indirect relationship between mother-child relation and partner responsiveness.

Perceived partner responsiveness has important effects, influencing relationship satisfaction, stress reactivity and wellbeing in romantic relationships. For example, higher perceived partner responsiveness predicted healthier cortisol patterns at a 10-year follow-up study (Slatcher, Selcuk & Ong, 2015). Similarly, both hedonic (pleasure experience and avoidance of pain) and eudaimonic well-being (meaning in life, achieving one's potential and self-development) were predicted by perceived partner responsiveness (Selcuk, Gunaydin, Ong & Almeida, 2016). In the same study, perceived partner responsiveness prospectively predicted only eudaimonic well-being, which is more related with and important for self-development, such as autonomous engagement and personal growth. Thus, thanks to these studies, important effects of partner responsiveness on romantic relationships were shown. Previous work also demonstrated that outcomes of partner responsiveness, such as

relationship satisfaction and marital quality, affected parenting. Marital dissatisfaction and conflicts were found to be related to negative relationships between parents and children, and negative parenting (Krishnakumar & Buehler 2000). On the other hand, high relationship satisfaction is related with better outcomes for parents and children. One mechanism that increases relationship satisfaction and intimacy is perceived partner responsiveness (Fekete, Stephens, Mickelson, & Druley, 2007). As previous research has been indicated, one's romantic partner regulates stress reactivity of the other (Selcuk, Zayas, & Hazan, 2010). Thus, when mothers are stressed, they tend to turn to their attachment figures, their partners. When partner provides responsive behavior, the negative affect and stress reactivity of the mother are decreased (Selcuk, Gunaydin, Ong & Almeida, 2016). However, if mothers cannot receive responsive behavior, they get distressed which in turn influence the stress reactivity of the infants resulted in increased cortisol levels and negative maternal behaviors (Cicchetti & Rogosch, 2001; Lovejoy, Graczyk, O'Hare & Neuman, 2000). Thus, if a mother perceives her partner as responsive, her stress is alleviated and intimacy increased and she becomes satisfied with her relationship. Although, these findings may imply the relationship between parenting and partner responsiveness the direct relationship between them was not examined.

1.5. Mechanisms Explaining the Association between Perceived Partner Responsiveness and Maternal Attitude

The study aimed to investigate the direct relationship between perceived partner responsiveness and parent-child relation, by examining the link between perceived partner responsiveness and maternal implicit attitude. Three mediators were suggested in the relationship between partner responsiveness and maternal attitude, based on their links to both perceived partner responsiveness and maternal attitude. The first mediator is parenting stress which is both associated with perceived partner responsiveness and infant attitude. The parent-child bond is related with emotion regulation and importantly, there is an intergenerational transition of emotion

regulation and parenting stress reactivity. Perceived partner responsiveness was associated with better partner well-being (Slatcher, Selcuk & Ong, 2015; Selcuk et al. 2016) and regulates stress reactivity of the partner (Bowlby, 1973) and was linked with lower negative affect (Maisel & Gable, 2009). Low perceived partner responsiveness is associated with higher stress reactivity for the mother and it is in turn associated with low quality in parenting. Moreover, partner responsiveness was shown to have a buffering effect in parent-child relationship in case of stressful situations (Belsky, 1984). Additionally, adrenocortical functioning systems of the mothers and infants are coordinated when they are together (Thompson & Trevathan, 2008; Feldman et al., 2009). Thus, mothers' stress does not only affect their psychological well-being but it also influences infants. Given the downregulating role of partner responsiveness on maternal stress and transition of maternal stress to mother-child relationship, maternal distress was studied as one mediator in the link between partner responsiveness and maternal implicit attitude.

As a second mediator we suggested maternal postnatal depression based on its links with partner responsiveness, and maternal attitude. Postpartum distress is a type of depression that mothers may suffer after giving birth and individuals with depression view the world, future and self in a negative way (Beck, 1967, 1976). Higher partner responsiveness was related with less depression and better wellbeing (Simpson et al., 1992, Selcuk et al., 2016), lower negative affect (Selcuk, Gunaydin, Ong & Almeida, 2016) and a healthier cortisol pattern (Slatcher, Selcuk & Ong, 2015). A meta-analysis study indicated that mothers with post-partum depression less interacted and played with, were more hostile and showed less warmth and emotion toward their infants (Lovejoy, Graczyk, O'Hare & Neuman, 2000). Moreover, maternal postnatal depression was related with more negative attitude and less sensitive behavior towards infants (Feldman et al., 2009). Thus, we expected that partner responsiveness would be also associated with maternal implicit attitude through maternal postnatal depression.

Finally, we suggested implicit partner attitude as the potential mediator of which through the relationship between partner responsiveness and maternal attitude can be explained. Partner responsiveness would be related with implicit partner attitude given the previous findings on attachment studies. For example, implicit evaluations of romantic partners were related to secure feelings of attachment to their partner in an undergraduate student sample (Zayas & Shoda, 2005) and implicit partner attitude was predicted by responsive and self-protective partner behaviors (Murray, Holmes, & Pinkus, 2010). More specifically, lower partner responsiveness and higher self-protectiveness predicted less positive implicit partner attitude (Murray, Holmes, & Pinkus, 2010). Similarly, implicit partner attitude would link to maternal implicit attitude; parents reflect their cognitions about attachment figure to the relationship with their children (Benoit, Zeanah, Parker, Nicholson, & Coolbear, 1997). For example, based on spillover hypothesis (DeLuccie, 1995), previous studies demonstrated that dissatisfaction and conflicts of partners are related with negative relationship between parents and children (Krishnakumar & Buehler 2000) so partner attitude would be associated with infant attitude.

After investigating these three mediators; maternal distress, depression and implicit partner attitude to explain how perceived partner responsiveness is associated with implicit attitude, we also tested same mediators to examine the association between partner responsiveness and maternal explicit attitude. Previous studies and attitude theories indicated that implicit and explicit attitude was not related especially in social settings like race preferences and gender stereotypes (Nosek, 2007; McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013). Thus, we contributed to the literature by testing whether the discrepancy between implicit and explicit attitude would be true for maternal attitude. Implicit attitude is unconscious and require time to have an effect on behaviors whereas explicit attitude is automatic and quick (Gawronski & Bodenhausen, 2006; McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013), and both perceived partner responsiveness and maternal explicit attitude are subjective evaluations about close ones, so rather than implicit partner attitude, we expected that perceived partner responsiveness would be directly related to the maternal explicit attitude.

Additionally, the models we tested may change with two different outcomes explicit and implicit attitude so we also examined how the models differ.

1.6. The Present Study

The purpose of the study was to examine the relationship between perceived partner responsiveness and maternal implicit attitude through mediators of implicit partner attitude, maternal depression and distress. We used Affect Misattribution Procedure (AMP), to measure maternal implicit attitude (Payne, Cheng, Govorun, & Stewart, 2005). The procedure of AMP is based on priming, a prime is shown to participants and followed by a Chinese ideographs and noise patterns. The task of the participants is to evaluate how pleasant the Chinese ideograph is, indicated as below or above average. In the procedure, participants are believed to misattribute their attitudes about the prime to the Chinese ideograph (Payne et al., 2013). It was commonly applied in relationship studies. For example, well-being was found to be positively associated with partner implicit attitude using partner AMP (Banse et al., 2010; Imhoff & Banse, 2011). Thus, we used AMP to assess implicit partner and infant attitude.

Previous studies showed that maternal attitude and behaviors may change with infants' temperament. For example, mothers who indicated their 3-month-old infants as having difficult temperament were less responsive to and spent less time with their infants (Campbell, 1979), mothers of 4-month-old infants with difficult temperament responded negatively to their infants' negative emotions (Kelley, 1976). Therefore, we further examined whether our findings would change for infants with different temperaments, especially for infants having negative affect. We tested in the explanatory analysis, whether our models with three mediators would change for infants with high and low negative affect. We controlled for demographic factors (infant gender and infant age) in our analysis to eliminate their potential effects on maternal attitude since we have a wide infant age range (6-24 months) and more male infants than females.

CHAPTER 2

METHOD

2.1. Participants

Required sample size was decided based on the work of Fritz and MacKinnon (2007). Initially, 157 mothers, living in Turkey, participated in the study. However, 27 mothers' data were disregarded because of several reasons; 14 were due to the data inclusion criteria (completing at least 90% of the survey), 9 were due to the response bias in completing AMP: Affect Misattribution Procedure, 1 was because the mother did not write her husband and her infant name in the AMP (see the procedure and materials section for details). Additionally, 1 mother did AMP twice, and 2 mothers reported that they knew Chinese so their data were also disregarded. In total one hundred thirty mothers' responses were included in the data but for the main analysis 121 mothers responded all variables, so their data were used. The age range of the mothers was 20 - 41 ($M_{age} = 30$) and that of infants was 6 - 24 months ($M_{age} = 15$). Seventy five of the infants were boys and 46 were girls; a mother did not indicate the gender of her infant. All mothers in the sample were married and cohabiting with the father of their infants. They were all biological parents of their infants. In the sample, 65 of the mothers were working, 62 had a university degree, 24 had a master's degree, 5 had a PhD degree, 19 had high-school degree, 5 had an education level lower than high school and 6 did not indicate education status. The majority of the infants, 87 were first born and the only child in the family. Only 3 mothers had more than 2 children and one of the mothers was pregnant during the

data collection. The mean perceived socioeconomic status of the mothers was above the middle socioeconomic status on a 10 point SES scale ($M = 6.86$, $SD = 1.13$) (See Appendix C).

2.2. Procedure

The ethical approval of the study was taken from Middle East Technical University Institutional Review Board. Participants were recruited from social networks and facebook groups using snowball technique. The data were collected online via Qualtrics Survey Software. Before, filling the questionnaires and AMP, mothers gave their consent online. They were able to continue the survey only after they gave their consent, stated that they live with the father of their infants and also stated that their infants were at the given age range (6 to 24 months). If they had twins, they were asked to consider just one of them when answering the questions. They were also informed that 3 of the mothers would get some gifts including a toy and a booklet for child development upon completing the survey. At the end of the survey, mothers were given a debriefing and a gift code. Ninety-five of the mothers, e-mailed the code to the researcher for the raffle and 3 were chosen randomly for the gifts.

2.3. Measures

2.3.1. Perceived Partner Responsiveness

Perceived partner responsiveness was measured by the scale of Reis (2006). The scale had 18 items, and all items were used in the study. Mothers were asked to indicate how much their husband do the given statement on a 9-point scale, (1= *not at all true*, 9= *completely true*). A sample item is “My husband understands me”. Higher scores indicated a higher responsiveness score. Internal consistency of this scale was found to be considerably high (*Cronbach's $\alpha = .96$*).

2.3.2. Affect Misattribution Procedure

Affect Misattribution Procedure was used to measure implicit attitudes of mothers toward their children and husbands (AMP; Payne, Cheng, Govorun, & Stewart, 2005). The procedure of AMP is based on priming, in which a stimulus is shown to participants followed by Chinese ideographs and noise patterns. The task of the participants is to evaluate how pleasant the Chinese ideograph is, indicated as below or above average. In the procedure, participants are believed to misattribute their attitudes about the prime to the Chinese ideograph. In this way, they unintentionally give their implicit attitudes about the prime (Payne et al., 2013).

In the study, the same procedure was followed. Before the task begins, mothers were informed that they should not be influenced by the primes on their judgments but just focus on the Chinese ideographs and evaluate them. Mothers gave names of their infant and husband for the prime stimuli. The other un-related stimulus was a random, meaningless word with mixed letters. The stimuli were presented in a random order to each participant. In total, 90 Chinese ideographs and one noise pattern mask were used. In 90 trials either a prime; child name and partner name or a meaningless word, was shown for 75 ms. to the mothers. After the prime, a Chinese ideograph was presented about 100 ms. Finally, a black and white noise pattern was shown until mothers pressed a key in order to evaluate the pleasantness of the Chinese ideographs (“D” key as pleasant; above average or “K” key below average as unpleasant). If the mothers pressed only one key throughout the entire session, did not indicate prime stimuli in the beginning of the task, did task more than once and stated that they know Chinese, their data were disregarded.

2.3.3. Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS)

Maternal postnatal depression was assessed via EPDS. EPDS was developed by Cox and Holden (1987) to assess maternal postnatal depression. The scale was adapted to Turkish by Engindeniz, Küey, and Kültür (1996). It includes ten short statements,

such as “I have felt sad or miserable”. Mothers were asked to choose one from the four possible responses which is closest to how they have been feeling during the previous week. The scores ranged from 0 to 3 for each question; in total maximum score is 30. Higher scores represented more depressive symptoms. Internal consistency of this scale was found to be high (*Cronbach's* $\alpha = .85$).

2.3.4. Parenting Stress and Maternal Explicit Attitude

Parental Stress Index Short Form was used to measure maternal stress and maternal explicit attitude of the mother (Abidin, 1995; Mert, Hallıoğlu, & Çamdeviren, 2008). The test is a 5 point Likert type scale (1= *strongly agree*, 5= *strongly disagree*). The short version with 36 items was used. Three subscales of the scale are Parental Distress, Parent-Child Dysfunctional Interaction, and Difficult Child. Parental Distress indicates general stress level of the mother so it was used to measure maternal distress. Higher scores indicated greater stress. A sample item is “Since having my child I feel that I am almost never able to do things that I like to do”. Parent-Child Dysfunctional Interaction was used to measure explicit attitudes of the mothers toward infant. Higher scores indicated more negative attitudes toward infant, sample item is “My child rarely does things for me that make me feel good”. Finally difficult child was also used in the study and sample item is “My child generally wakes up in a bad mood”. We did not include difficult child scores in our analysis. The internal consistencies of the subscales were respectively, .89, .80 and .81.

2.3.5. Infant Behavior Questionnaire

In order to assess the temperament of the infants IBQ-R VSF; Infant Behavior Questionnaire Revised Very Short Form was used (Putnam et al., 2014). The Turkish version of the scale was developed by Ünal, Berument, Abacıoğlu, and Meral (2013). The scale is a parent report measure of temperament for infants aged 3 to 12 months

and includes 37 items with 3 subscales; negative affect (12 items), surgency (13 items), and effortful control (12 items). This 7 Likert type scale (1= *never*, 7= *always*) asks parents that how often the infant displayed the given behavior in the previous 2 weeks. In the scale, there was also an option for the unobserved behaviors as “not observed”. Example items for the subscales were “When tired, how often did your baby show distress?” for negative affect, “When placed in an infant seat or car seat, how often did the baby squirm and turn body?” for surgency, and “When showing the baby something to look at, how often did s/he soothe immediately?” for effortful control. Average of the answers was taken to calculate temperament scores. The unobserved items were excluded in the calculation of IBQ_R VSF scores. Higher frequency of specific infant behavior was presented by higher scores on that subscale. In the study, the reliability coefficients were .74 for negative affect, .46 for surgency and .56 for effortful control. Since reliability of surgency and effortful control was low, they were not used in the present analysis.

The complete survey battery, except AMP, can be found in Appendix A.

2.4 Data Analytic Strategy

All the analysis was conducted in SPSS Version 20. We used bias corrected bootstrapping model (Preacher, & Hayes, 2008) to test whether partner responsiveness is associated with maternal explicit and implicit attitude through depression, maternal distress and implicit partner attitude. In the bootstrapping method the relationships between mediator with the predictor and outcome are measured by sampling thousand times from the original dataset. The procedure does not require a direct significant relationship between predictor and outcome variable. This procedure gives the indirect relationship's sampling distribution approximation and confidence intervals. In order to examine indirect associations, bootstrapping method with 1000 resamples was used (Preacher & Hayes, 2008). Using the indirect macro of Preacher, & Hayes (2008) we entered partner responsiveness as the predictor and depression, maternal distress and implicit partner attitude as mediators

all together, and finally maternal implicit attitude and maternal explicit attitude as outcomes. In total we tested two mediator models, same models for two outcomes.

We further tested our models with control variables of infant age and gender. We reported unstandardized point estimates of significant and non-significant associations and bias-corrected 95% confidence intervals. In our explanatory analysis, we tested whether our models change with the infant temperament of negative affect. To test this moderated mediation model, we used PROCESS macro (Hayes, 2013). PROCESS macro can estimate moderated mediation models with multiple mediators and use bootstrap and Monte Carlo confidence intervals to implement indirect effects. Again we used bootstrapping and reported unstandardized point estimates of significant associations and bias-corrected 95% confidence intervals. We used standardized variables in the mediation and moderated mediation analysis.

CHAPTER 3

RESULTS

3.1 Preliminary Analysis

The correlations among all variables can be seen in Table 1. As consistent with previous studies, maternal implicit attitude was not related with explicit attitude, suggesting that two may be different constructs (Wilson, Lindsey, & Schooler, 2000; Sturge-Apple et al., 2015). Perceived partner responsiveness was directly associated with maternal explicit attitude ($r = -.339, p < .001$) but not with maternal implicit attitude ($r = .073, p = .427$). Participants who reported their partners as more responsive also indicated more positive explicit attitude toward their infants, less depressive symptoms ($r = -.476, p < .001$) and lower maternal distress ($r = -.411, p < .001$).

3.2 Perceived Partner Responsiveness and Maternal Implicit Attitude

Indirect associations between perceived partner responsiveness and maternal implicit attitude were tested. Although perceived partner responsiveness was not directly related with maternal implicit attitude, it indirectly predicted more positive infant attitude through more positive implicit partner attitude (indirect association [IA] = .148, 95% CI: [0.010, 0.322]) but not through lower depression (IA = .015, 95% CI: [-0.052, 0.095]) or maternal distress (IA = -.005, 95% CI: [-0.076, 0.068]) (see Figure 1). When infant gender and age were included as control variables in the same model, the significant indirect association between higher perceived partner responsiveness and maternal implicit attitude through implicit partner attitude was

held (IA=.146, 95% CI: [0.012, 0.312]). Similarly, insignificant indirect relationship through lower depression (IA=.024, 95% CI: [-0.043, 0.112]) and maternal distress (IA=-.011, 95% CI: [-0.076, 0.056]) was also preserved. Therefore, when mothers perceive their partners as more responsive, they had more positive implicit attitude toward their infants through more positive partner attitude.¹

¹We also tested each mediator variable in the model one by one. In these supplementary analyses, we added each mediator variable alone into the models. Implicit partner attitude significantly mediated the relationship between partner responsiveness and maternal implicit attitude (IA=.148, 95% CI: [0.018, 0.311]). Maternal distress (IA=.006, 95% CI: [-0.083, 0.081]) and depression (IA=-.011, 95% CI: [-0.118, 0.085]) did not significantly mediate the relationship between partner responsiveness and maternal implicit attitude. When control variables were added into the each model the significant indirect association was held between partner responsiveness and maternal implicit attitude only through implicit partner attitude (IA=.146, 95% CI: [0.007, 0.322]). Additionally, we made a composite score from depression and maternal distress scores, by taking standardized scores of each scale, and we tested in our explanatory analysis how the model works for mediators with maternal implicit attitude and composite score of depression and stress. The results were same the composite score did not significantly mediate the relationship between partner responsiveness and maternal implicit attitude (IA=.039, 95% CI: [-0.045, 0.076]). When control variables entered into the model results were same (IA=.009, 95% CI: [-0.041, 0.075]).

Table 1. Descriptive Statistics and Correlations Among Variables.

Variable	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Perceived Partner Responsiveness	-												
2. Maternal Implicit Attitude	.073	-											
3. Implicit Partner Attitude	.176	.838**	-										
4. Depression	-.476**	-.017	-.042	-									
5. Maternal Distress	-.411**	-.044	-.079	.746**	-								
6. Maternal Explicit Attitude	-.339**	-.063	-.099	.510**	.660**	-							
7. Negative Affect	-.184*	-.112	-.112	.340**	.333**	.407**	-						
8. Effortful Control	.171	-.065	.010	-.126	-.242**	-.336**	-.202**	-					
9. Surgency	-.037	-.081	-.095	.052	-.004	.050	.190*	.112	-				
10. Difficult Child	-.214*	.034	.016	.474**	.607**	.831**	.428**	-.374**	.064	-			
11. Infant Age	-.072	-.005	-.047	.109	.019	.048	-.093	-.059	.355**	.112	-		
12. Infant Gender ^a	-.019	.074	.160	-.056	.026	.069	-.032	-.050	-.106	.086	-.075	-	
13. Mother Age	-.018	-.007	.037	.044	-.025	-.145	-.001	-.011	-.044	-.097	.139	.099	-
<i>M</i>	5.161	.789	.765	.864	2.434	1.712	4.127	5.408	5.882	2.100	14.89	.620	30.42
<i>SD</i>	1.290	.206	.221	.529	.819	.538	1.068	.671	.643	.568	5.705	.487	4.441

Note. Higher scores of explicit in infant attitudes mean more negative attitudes. *N*=121. ^a 0 = *female*, 1 = *male*.

p*<.05. *p*<.01.

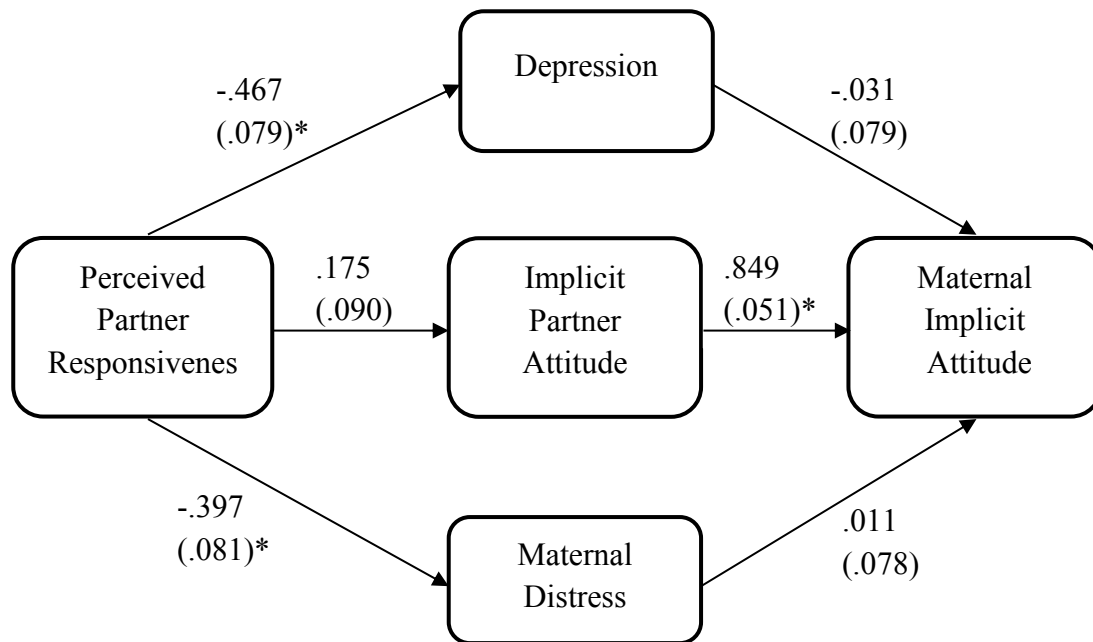

Figure 1. The indirect associations of perceived partner responsiveness with maternal implicit attitude through depression, implicit partner attitude and parenting distress. Regression coefficients were shown outside of the parentheses and standard errors were shown in the parentheses. * $p < .001$.

3.3 Perceived Partner Responsiveness and Maternal Explicit Attitude

In order to test the indirect association between perceived partner responsiveness and maternal explicit attitude, same model with same mediators, as in Figure 1, was conducted (see Figure 2). Perceived partner responsiveness was indirectly related with maternal explicit attitude through maternal distress (IA=-.249, 95% CI: [-0.432,-0.114]), but not through implicit partner attitude (IA=-.006, 95% CI: [-0.054, 0.011]) or depression (IA=-.007, 95% CI: [-0.127, 0.129]). Thus, higher perceived

partner responsiveness predicted more positive explicit attitude through lower maternal distress. Similarly, when infant gender and age were included as covariates in the model, the significant indirect relationship between perceived partner responsiveness and maternal explicit attitude through maternal distress was preserved (IA=-.247, 95% CI: [-0.441,-0.124]). Additionally, insignificant indirect relationship between partner responsiveness and explicit attitude through partner attitude (IA=-.008, 95% CI: [-0.056, 0.012]) and depression (IA=-.009, 95% CI: [-0.127, 0.112]) was held. The model shows that, when mothers perceive their partners as more responsive, they reported more positive attitude toward their infants through lower levels of maternal distress.²

²Similar to maternal implicit attitude, we also tested each mediator variable in the model one by one. In these supplementary analyses, we added each mediator variable alone into the models. Implicit partner attitude did not significantly mediate the relationship between partner responsiveness and maternal explicit attitude (IA=-.007, 95% CI: [-0.061, 0.014]). Maternal distress (IA=-.253, 95% CI: [-0.429, -0.122]) and depression (IA=-.211, 95% CI: [-0.386, -0.103]) significantly mediated the relationship between partner responsiveness and maternal explicit attitude. When control variables were added into the each model the significant indirect associations between partner responsiveness and maternal explicit attitude through maternal distress (IA=-.253, 95% CI: [-0.419, -0.118]) and depression (IA=-.211, 95% CI: [-0.367, -0.104]) was preserved. Additionally, when we entered the composite score of depression and maternal distress, into the model, the composite score of depression and maternal distress significantly mediated the relationship between partner responsiveness and maternal explicit attitude (IA=-.289, 95% CI: [-0.481, -0.149]). When control variables entered into the model same significant indirect association was held (IA=-.288, 95% CI: [-0.486, -0.141]).

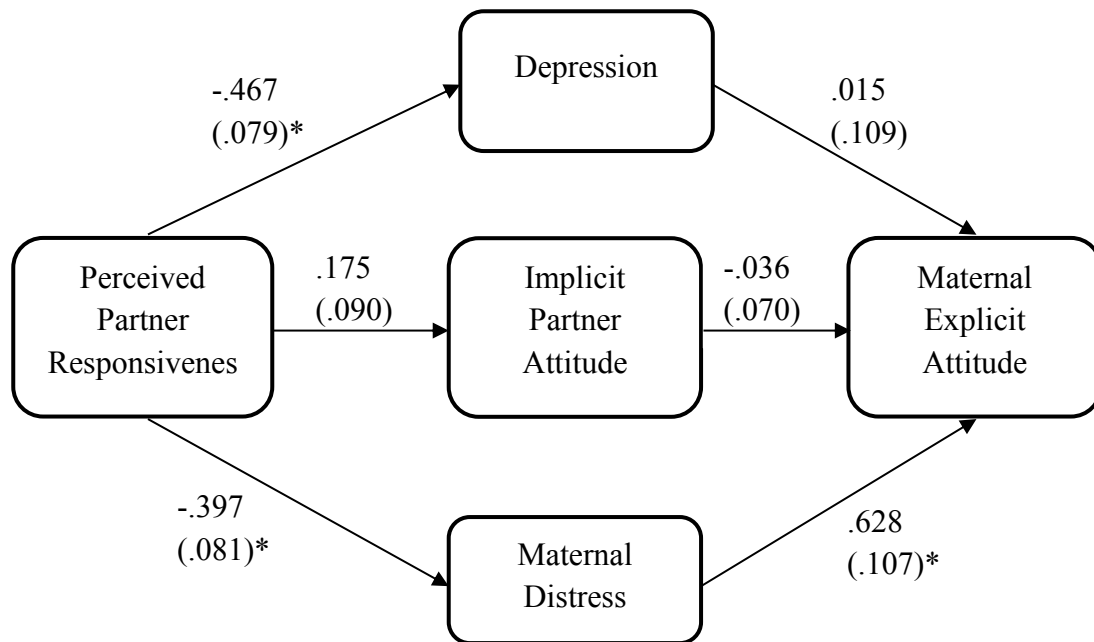

Figure 2. The indirect associations of perceived partner responsiveness with maternal explicit attitude through depression, implicit partner attitude and parenting distress. Note that higher explicit infant attitude means more negative attitude and vice versa. Regression coefficients were shown outside of the parentheses and standard errors were shown in the parentheses. $*p < .001$.

3.4 Negative Affect as a Potential Moderator Variable

In order to test potential moderator role of temperament to the mediation models above, negative affect was included as a moderator variable in the two models. Sample size for the moderated mediation analysis was reduced to $N=117$, since 4 mothers did not respond to IBQ-R. In the model negative affect was the moderator for both a (the association from independent variable to mediator variable) and b paths (the association from mediator to dependent variable).

The indirect relationship between partner responsiveness and maternal implicit attitude through depression ($b = .001$, $SE = .087$, 95% CI: [-0.172, 0.175]), partner attitude ($b = .031$, $SE = .063$, 95% CI: [-0.095, 0.156]), and maternal distress ($b = -.034$, $SE = .080$, 95% CI: [-0.192, 0.125]) was not significantly moderated by negative affect (see Table 2). Meaning that, the indirect relationship between partner responsiveness and implicit attitude was similar for both infants with high and low negative affect. Similarly, the indirect relationship for explicit attitude and partner responsiveness through maternal distress ($b = .014$, $SE = .102$, 95% CI: [-0.189, 0.217]), depression ($b = .137$, $SE = .112$, 95% CI: [-0.084, 0.359]), and implicit partner attitude ($b = -.002$, $SE = .081$, 95% CI: [-0.163, 0.159]) was not moderated by negative affect (see Table 3). Thus, the indirect association between perceived partner responsiveness and maternal explicit attitude was similar for infants with low and high negative affect. The results remained same when infant age and gender were included as covariates in two models (for details see Table 2 and Table 3).

Table 2

Moderation Role of Negative Affect on Indirect Effects for Maternal Implicit Attitude

Moderator	Level	Depression					Partner Attitude					Parenting Distress				
		B	SE	LLCI	ULCI	%95	B	SE	LLCI	ULCI	%95	B	SE	LLCI	ULCI	%95
Negative Affect ¹	Low	.003	.043	-.075	.103		.221	.098	.049	.438		-.010	.030	-.082	.042	
	High	.003	.051	-.103	.106		.050	.106	-.123	.290		.011	.046	-.072	.120	
Negative Affect ¹	Low	.015	.045	-.051	.140		.217	.100	.034	.427		-.017	.031	-.105	.027	
	High	.009	.054	-.096	.123		.055	.112	-.146	.295		.007	.048	-.080	.127	

Note. N= 117¹ When covariates (infant age and gender) were included in the model.

Table 3

Moderation Mediated Role of Negative Affect on Indirect Effects for Maternal Explicit Attitude

Moderator	Level	Depression					Partner Attitude					Parenting Distress				
		B	SE	LLCI	ULCI	%95	B	SE	LLCI	ULCI	%95	B	SE	LLCI	ULCI	%95
Negative Affect	Low	.046	.067	-.043	.227		-.017	.042	-.137	.041		-.013	.069	-.300	-.027	
	High	-.065	.094	-.285	.084		-.004	.017	-.066	.011		-.226	.111	-.513	-.064	
Negative Affect ¹	Low	.045	.063	-.041	.226		-.024	.040	-.145	.030		-.126	.069	-.309	-.026	
	High	-.072	.094	-.310	.072		-.004	.019	-.074	.012		-.219	.110	-.513	-.060	

Note. N= 117 ¹ When covariates (infant age and gender) were included in the model.

CHAPTER 4

DISCUSSION

4.1. Contributions

This study is first to examine the predictors of maternal implicit attitude by suggesting perceived partner responsiveness as an important determinant. The findings indicated that higher perceived partner responsiveness was related with more positive maternal implicit attitude through more positive implicit partner attitude (but not through lower depression or lower maternal stress). We also studied predictors of maternal explicit attitude and found that higher perceived partner responsiveness was related with more positive explicit attitude through lower maternal distress (but not through more positive implicit partner attitude or lower depression). These two significant indirect associations were still significant, after we controlled for infant age and gender that could be potential demographic covariates in our models.

The important strength of this study is examining both implicit and maternal explicit attitude. By studying the two together, we supported the discrepancy between them as consistent with previous research (Nosek, 2007; McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013), more specifically we showed that maternal implicit attitude was dissociated with maternal explicit attitude. Furthermore, we tested how our model works for both maternal explicit and implicit attitude and we found that the determinants of explicit and maternal implicit attitude are different. Previous research demonstrated dissociation between implicit and explicit attitude in social

settings (Nosek, 2007; McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013). However, the question of, whether the dissociation is preserved or not in parent-child research was not tested widely so far. We contributed to the literature by showing that the relationship between perceived partner responsiveness and maternal attitude, implicit attitude and explicit attitude was through different mediators. For maternal implicit attitude, implicit partner attitude was mediator but for explicit attitude maternal distress was the mediator.

We found a direct association between partner responsiveness and maternal explicit attitude but not for implicit attitude. According to our findings, higher perceived partner responsiveness was related with more positive maternal explicit attitude. Methodologically, perceived partner responsiveness and maternal explicit attitude were measured similarly by using self-reports in which responses of the mothers are automatic and quick. Again in line with theory such as spillover hypothesis, mothers tend to reflect their cognitions and emotions about the husband to the children (DeLuccie, 1995). Thus, we expected that perceived partner responsiveness, can be called as explicit partner attitude, to be directly related with maternal explicit attitude. On the other hand, for implicit attitude, research did not imply a direct relationship, so we expected and demonstrated that the relationship between partner responsiveness and implicit attitude was true only with several dynamics.

Implicit partner attitude mediated the relationship between partner responsiveness and maternal implicit attitude. Mothers who perceived their partners as responsive also indicated more positive implicit attitude toward their infants through more positive implicit partner attitude. As expected and consistent with research that demonstrated relationship satisfaction (Zayas & Shoda, 2005) and break up (Lee, Rogge, & Reis, 2010) were predicted by implicit attitude, we extend the link between implicit attitude and close-relationship constructs. We showed that perceived partner responsiveness was associated with implicit partner attitude through implicit partner attitude. The finding may imply promise for future studies to examine maternal implicit attitude in parent-child research.

We found an indirect association between partner responsiveness and maternal implicit attitude through implicit partner attitude but not for maternal distress. Maternal distress on the other hand, significantly mediated the relationship between partner responsiveness and explicit partner attitude; higher perceived partner responsiveness predicted more positive explicit attitude through lower maternal distress. We measured maternal distress based on self-reports rather than assessing uncontrolled implicit response, so we can assume that, if we measure stress using different objective methods like physiological responses; heart rates and/or cortisol levels, maybe we can find an association between stress and implicit attitude since implicit attitude is unconscious.

Depression did not mediate the relationship between partner responsiveness and maternal attitude either for implicit or maternal explicit attitude. A great number of research have demonstrated how postnatal depression is related with mother-infant relationship and bonding; depressed mothers were more hostile (Lovejoy, Graczyk, O'Hare & Neuman, 2000), had less sensitive behaviors toward (Feldman et al., 2009) and more negative interactions with their infants (Campbell, Pierce, March, & Ewing, 1991). However, maternal depression predicted child development only after a period of time, such as postnatal depression of mothers did not predict language and social development of infants at 18 months but it did at 36 months (Lung et al., 2009) and child outcomes were predicted by maternal depression only after 4 years later (Fletcher, Feeman, Garfield, & Vimpani, 2011). In line with previous research (Simpson et al., 1992), we also found that partner responsiveness was associated with less depression, and depression also was associated with more negative explicit attitude, but depression did not play the mediator role between partner responsiveness and maternal attitude either for explicit or implicit. However, when we added the mediators into the model as single mediators, maternal depression significantly mediated the association between partner responsiveness and maternal explicit attitude but not implicit attitude. For the implicit attitude, given the literature findings, an indirect association between partner responsiveness and maternal

implicit attitude through maternal depression may be observed in a longitudinal study with a higher sample size.

The most noteworthy contribution of the study is showing the advantage of studying social psychology topics; attitude and partner responsiveness in the developmental research context. We demonstrated that implicit attitude can be studied in parent-child relationship research to understand mother-child relationship better. It is because to date, except only for one study (Sturge-Apple, et al 2015), previous studies investigating parental attitude used only explicit self-reports but not implicit tests. Most of them did not show how parental attitude might be related with behaviors or did not investigate the predictors of maternal attitude (Holden & Edwards 1989). Thus, the finding; perceived partner responsiveness predicted maternal implicit attitude through implicit partner attitude, shows promise for future studies to examine mother-child relationship by using implicit attitude.

4.2. Limitations

The study has also several limitations. First and most importantly, this study was correlational so we cannot and do not claim a causal relationship between partner responsiveness and maternal attitude. Second, we collected our data cross-sectional and online rather than longitudinal. A longitudinal research would imply change in the scores, such as it can answer how change in partner responsiveness would be associated with maternal attitude. The limitation of collecting data online was for especially AMP task, since AMP requires certain cognitive abilities in which mothers had to complete 90 trials without giving any breaks. For the mothers who are not familiar with these cognitive tasks, the instructions could have been long and complicated. There is a high risk that mothers get bored during the task and quit. Although, we instructed mothers to complete the task without giving breaks, we could not control that so this situation may have influenced the reliability of the scale.

The other problem about AMP task was the high correlation between implicit partner and infant attitude ($r = .84$), that may create the question whether task of AMP did not differentiate implicit attitude for two different relationship constructs of partner and infant. However, the correlation between perceived partner responsiveness and implicit partner attitude was ($r = .18$ $p = .054$), whereas it was not related with maternal implicit attitude. This finding may imply that AMP can still tap specific associations of different attitude constructs. Another question is whether the task of AMP measures representations of specific relationships or it measures more general representations of associations. This issue in our study may be the question of whether AMP measured specific representations of partner and infant, or it demonstrated a general representation about close representations. In order to answer this question, future studies can measure different relationship targets by using different implicit measures.

Another multicollinearity problem may be between maternal depression and distress since the two were highly correlated ($r = .75$). However, in our explanatory analysis, when we added the mediators one by one alone into the models, we observed that a nonsignificant indirect association of depression in previous models with three mediator variables, turned to be a significant association in a single mediator model. It significantly mediated the relationship between partner responsiveness and maternal explicit attitude. Again, when we made a composite score from maternal distress and depression and tested it as a mediator in the models, it significantly mediated the relationship between partner responsiveness and maternal explicit attitude. Thus, despite high correlation between depression and stress, it can be inferred that these two are not same. In the tripartite model of depression and anxiety by Clark and Watson (1991), it was suggested that depression and anxiety have similarity but at the same time unique characteristics. Therefore, future studies can investigate unique symptoms of depression and stress to differentiate them.

The study also can have some questions about generalizability. In the sample, mothers that completed all the survey to the end were highly educated so it can be a

problem for generalizability of the findings. However, we believe the reason why most of the mothers were highly educated is about the AMP task. This also can be an explanation for high correlation between implicit partner and maternal attitude. Therefore, future studies can implement this research face to face and to mothers with different educational backgrounds to have generalizable results. Implementing AMP task face to face would also eliminate the risk for mothers to quit during the task and researcher can explain the task better. For example, if a mother cannot understand the task, researcher can explain her.

Finally, we collected a single source data for the temperament of the infant. We collected data online so we did not observe the infant in his/her environment. An observation addition to mother's report would be better in terms of reliability of infants' temperament. Furthermore, we tested whether temperament of infants played as moderator role to the mediation models, more specifically we examined whether our models change with temperament of infants. However, we could only tested negative affect since effortful control and surgency had very low reliabilities. We could not find any difference in our models for infants with high and low negative affect, since our sample size was not powerful enough to test such a model. Additionally, the scale that we used to assess temperament (IBQ_R) is given mothers of 3-12 month old infants but we gave the scale to mothers of 6 to 24 months of infants. For the infants older than 18 months old a different scale by same researchers are used, The Early Childhood Behavior Questionnaire (ECBQ), but since we want to distribute same tests to all mothers we did not use ECBQ (Putnam, Gartstein & Rothbart, 2006). The low reliability in the scale may be related with this issue.

4.3. Future Directions

This study demonstrated that implicit attitude can and should be studied to investigate parent-child relationship. Previous research about attitude was on social psychology literature. Thus, implementing a social psychology subject to

developmental area is important and influential to see impacts of attitude in parent child research. Future studies should consider implementing social and development research together; especially to study parental behavior, parental attitude can be studied, since attitude is believed to be effective in behavior. A very recent study demonstrated that sensitive behaviors of mothers were predicted by implicit attitude of those mothers toward their children (Sturge-Apple, et al., 2015). Not only maternal behaviors but also an outcome for children can be studied under the topic of maternal attitude, as previous research showed that maternal implicit attitude was related with certain developmental child outcomes like disobedient behaviors (Sturge-Apple, et al., 2015). Further studies should investigate implicit parental attitude, parenting and children development together. For example, with older groups of children it can be studied that how they perceive parenting of their mothers and how it is related with maternal implicit attitude. Or again with infants, it can be studied expectations of mothers from having a baby and how their attitude change with the expectations. The question can be studied into the model we suggested, like expectations of mothers would be related with their distress and depression so with their attitude. We investigated rather a positive feature of relationship; responsiveness, future studies can also investigate a negative relationship factor, like marital conflict in association with maternal implicit attitude. Again we studied only with mothers, studying with fathers and their attitude can be a future research. Not only attitude of fathers but also, their perspectives about responsiveness can be taken.

The findings can have implications for intervention studies and therapy settings. An intervention design can aim to teach fathers how it is important for their wives to perceive them responsive, understandable and supportive, for not only parent-child relationship but also maternal health like, depression and maternal distress. Consistent with the previous work that demonstrated higher partner responsiveness positive was associated with better well-being (Fekete et al., 2007; Selcuk et al., 2016) we also repeated that partner responsiveness was related with less depression and less maternal distress. Moreover, in therapy settings, partners can be taught to be

responsive, careful and understandable toward their spouses and also mothers can be taught not to reflect their perception about the partner to the child. All in all, the study demonstrated the importance of studying precursor of maternal implicit attitude and gives promise for future studies to examine maternal implicit attitude in studying mother-child relationship.

REFERENCES

- Abidin, R. R. (1990). *Parenting Stress Index*, 3rd Edition: Test Manual. Charlottesville, VA: Pediatric Psychology Press
- Ainsworth, M. D. S. (1973). *The development of infant-mother attachment*. In B. Caldwell and H. Ricciuti (Eds.), *Review of Child Development Research*. Chicago, Ill.: University of Chicago Press.
- Asendorpf, J. B., Banse, R., & Mücke, D. (2002). Double Dissociation Between Implicit and Explicit Personality Self-Concept: The Case of Shy Behavior. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83, 380–393. doi: org/10.1037/0022-3514.83.2.380
- Banse, R., Imhoff, R., Steffens, M., Schramm, N., Rosch, A., Roberts, M., & Stangier, U. (2010). Partner-AMP and well-being: Evidence for an implicit secure base script? *Personal Relationships*, 20, 140-154. doi: 10.1111/j.1475-6811.2012.01401.x
- Beck, A. T. (1967). *Depression: Clinical, experimental, and theoretical aspects*. New York, NY: Hoeber.
- Beck, A. T. (1976). *Cognitive therapy and the emotional disorders*. New York, NY: Meridian.
- Belsky, J. (1984). The determinants of parenting: A process model. *Child Development*, 55, 83–96. doi: 10.1111/j.1467-8624.1984.tb00275.x
- Benoit, D., Zeanah, C. H., Parker, K. C., Nicholson, E., & Coolbear, J. (1997). “Working model of the child interview”: Infant clinical status related to maternal perceptions. *Infant Mental Health Journal*, 18, 107–121.

Bowlby, J. (1969). *Attachment and loss: Vol. 1 Attachment*. New York: Basic Books.

Bowlby, J. (1973). *Attachment and loss: Vol.2. Separation*. New York: Basic Books.

Bowlby, J. (1988). *A secure base: Clinical applications of attachment theory*. London, England: Routledge.

Campbell, S. (1979). Mother-infant interaction as a function of maternal ratings of temperament. *Child Psychiatry and Human Development*, 10, 67-76. doi: 10.1007/BF01433498

Campbell, S. B., Pierce, E. W., March, C. L., & Ewing, L. J. (1991). Noncompliant behavior, overactivity, and family stress as predictors of negative maternal control with preschool children. *Development and Psychopathology*, 3, 175–190.

Cicchetti, D., & Rogosch, F. A. (2001). The impact of child maltreatment and psychopathology upon neuroendocrine functioning. *Development and Psychopathology*, 13, 783-804.

Clark, L. A., & Watson, D. (1991). Tripartite model of anxiety and depression: Psychometric evidence and taxonomic implications. *Journal of Abnormal Psychology*, 100, 316–336.

Cox, J. L., & Holden, J. M. (1987). Detection of postnatal depression: Development of the 10-item Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS). *The British Journal of Psychiatry*, 150, 782-786. doi: 10.1192/bjp.150.6.782

Davis, E. P., Glynn, L. M., Dunkel Schetter, C., Hobel, C. J., Chicz-DeMet, A., & Sandman, C. A. (2007). Prenatal exposure to maternal depression and cortisol influences infant temperament. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 46, 737–746. doi:10.1097/chi.0b013e318047b775

- DeDreu, C. (2003). Time pressure and closing of the mind in negotiation. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 91, 280-205.
- Engindeniz, A. N., Küey, L., & Kültür, S. (1996). *Validity and reliability of Turkish version of Edinburgh Postnatal Depression Scale*. Book of Annual Meeting of Psychiatric Association of Turkey. Turkish Psychiatric Association Press, Ankara, 51-52.
- Fazio, R. H. (1990). *Multiple processes by which attitudes guide behavior: The MODE model as an integrative framework*. In M. P. Zanna (Ed.), *Advances in experimental social psychology* (Vol. 23, pp. 75–109). San Diego, CA: Academic Press.
- Fekete, E. M., Stephens, M, A, P., Mickelson, K. D., & Druley, J. A. (2007). Couples' support provision during illness: The role of perceived emotional responsiveness. *Families, Systems, & Health*, 25, 204-217.
- Feldman, R., Granat, A., Pariente, C., Kanety, H., Kuint, J., & Gilboa-Schechtman, E. (2009). Maternal depression and anxiety across the postpartum year and infant social engagement, fear regulation, and stress reactivity. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 48, 919 –927. doi:10.1097/CHI.0b013e3181b21651
- Fletcher, R. J., Feeman, E., Garfield, C., & Vimpani, G. (2011). The effects of early paternal depression on children's development. *Medical Journal of Australia*, 195, 685-689.
- Fritz, M. S., & MacKinnon D. P. (2007). Required sample size to detect the mediated effect. *Psychological Science*, 18, 233-239. doi: 10.1111/j.1467-9280.2007.01882.x
- Gawronski, B., & Bodenhausen, G. V. (2006). Associative and propositional processes in evaluation: An integrative review of implicit and explicit attitude change. *Psychological Bulletin*, 132, 692–731. doi: 10.1037/0033-2909.132.5.692

- Hayes, A. F. 2013. *Introduction to Mediation, Moderation and Conditional Process Analysis*. New York, New York: Guilford Press.
- Holden, G. W. & Edwards, L. A. (1989). Parental attitudes toward child rearing: Instruments, issues, and implications. *Psychological Bulletin*, 106, 29–58.
- Imhoff, R., & Banse, R. (2011). Implicit and explicit attitudes towards ex-partners differentially predict breakup adjustment. *Personal Relationships*, 18, 427–438. doi: 10.1111/j.1475-6811.2010.01308.x
- Kelley, P. (1976). *The relation of infants temperament and mother's psychopathology to interactions in early infancy*. Chicago.
- Kendziora, K. T. & O'Leary, S. G. (1998). Appraisals of child behavior by mothers of problem and nonproblem toddlers. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 26, 247–255. doi: 10.1023/A:1022650316551
- Krishnakumar, A., & Buehler, C. (2000). Interparental conflict and parenting behaviors: A meta-analytic review. *Family Relations*, 49, 25–44. doi: 10.1111/j.1741-3729.2000.00025.x
- LeBel, E. P., & Campbell, L. (2009). Implicit partner affect, relationship satisfaction, and the prediction of romantic breakup. *Journal of Experimental Social Psychology*, 45, 1291-1294.
- Lee, S., Rogge, R. D., & Reis, H. T. (2010). Assessing the seeds of relationship decay. Using implicit evaluations to detect the early stages of disillusionment. *Psychological Science*, 21, 857–864. doi: 10.1177/0956797610371342
- Lovejoy, M. C., Graczyk, P. A, O'Hare E, Neuman, G. (2000). Maternal depression and parenting behavior: a meta-analytic review. *Clinical Psychology Review*. 20, 561–592.

- Lung, F. W., Chiang, T. L., Lin, S. J., & Shu, B. C. (2009). Parental mental health and child development from six to thirty-six months in a birth cohort study in Taiwan. *Journal of Perinatal Medicine*, 37, 397-402.
- Maisel, N. C., & Gable, S. L. (2009). The paradox of received social support: The importance of responsiveness. *Psychological Science*, 20, 928-932. doi:10.1111/j.1467-9280.2009.02388.x
- Manne, S., Ostroff, J., Rini, C., Fox, K., Goldstein, L., & Grana, G. (2004). The interpersonal process model of intimacy: The role of self-disclosure, partner disclosure and partner responsiveness in interactions between breast cancer patients and their partners. *Journal of Family Psychology*, 18, 589-599.
- McNulty, J. K., Olson, M. A., Meltzer, A. L., & Shaffer, M. J. (2013). Though they may be unaware, newlyweds implicitly know whether their marriage will be satisfying. *Science*, 342, 1119-1120.
- Mert, E., Hallioğlu, O., Çamdeviren, H. (2008). Turkish Version of the Parenting Stress Index Short Form: A Psychometric Study. *Turkish Journal of Medical Sciences*, 28, 291-296.
- Morsbach, S. K. & Prinz, R. J. (2006) *Clinical Child and Family Psychology Review* 9. 1-21. doi:10.1007/s10567-006-0001-5
- Murray, S. L., Holmes, J. G., & Pinkus, R. T. (2010). A smart unconscious? Procedural origins of automatic partner attitudes in marriage. *Journal of Experimental Social Psychology*, 46, 650-656.
- Nosek, B. A. (2007). Implicit-explicit relations. *Current Directions in Psychological Science*, 16, 65-69. doi: 10.1111/j.1467-8721.2007.00477.x
- Payne, K. B., Cheng, C. M., Govorun, O., & Steward, B. D. (2005). An inkblot for attitudes: Affect misattribution as implicit measurement. *Journal of Personality*

and *Social Psychology*, 89, 277–239. doi: 10.1037/0022-3514.89.3.277

Payne, B. K., Brown-Iannuzzi, J., Burkley, M., Arbuckle, N. L., Cooley, E., Cameron, C. D., & Lundberg, K. B. (2013). Intention invention and the affect misattribution procedure: Reply to Bar-Anan and Nosek (2012). *Personality and Social Psychology Bulletin*, 39, 375–386. doi:10.1177/0146167212475225

Pike, A., Coldwell, J., & Dunn, J. (2006). *Family relationships in middle childhood*. London, England: National Children's Bureau for the Joseph Rowntree Foundation.

Preacher, K. J., & Hayes, A. F. (2008). Asymptotic and resampling strategies for assessing and comparing indirect effects in multiple mediator models. *Behavior Research Methods, Instruments, and Computers*, 40, 879–891. doi: 10.3758/BRM.40.3.879

Putnam, S. P., Gartstein, M.A., & Rothbart, M. K. (2006). Measurement of fine-grained aspects of toddler temperament: The Early Childhood Behavior Questionnaire. *Infant Behavior and Development*, 29, 386-401.

Putnam, S. P., Helbig, A. L., Gartstein, M. A., Rothbart, M. K., & Leerkes, E. (2013). Development and assessment of short and very short forms of the Infant Behavior Questionnaire–Revised, *Journal of Personality Assessment*, 1-14. doi: 10.1080/00223891.2013.841171

Reis, H. T. (2006). *The perceived responsiveness scale*. Unpublished manuscript, University of Rochester.

Reis, H. T. (2012). *Perceived partner responsiveness as an organizing theme for the study of relationships and well-being*. In L. Campbell & T. J. Loving (Eds.), *Interdisciplinary research on close relationships: The case for integration* (pp. 27–52). Washington, DC: American Psychological Association.

Rholes, W. S., Simpson, J. A., & Friedman, M. (2006). Avoidant attachment and the experience of parenting. *PSPB, Society for Personality and Social Psychology*, 32, 275-285. doi: 10.1177/0146167205280910

- Selcuk, E., Gunaydin, G., Ong, A. D. & Almeida, D. (2016). Does partner responsiveness predict hedonic and eudaimonic well-being? A 10-year longitudinal study. *Journal of Marriage and Family*, 78, 311–325.
- Selcuk, E., Günaydin, G., Sumer, N., Harma, M., Salman, S., Hazan, C., & Dogruyol, B., Ozturk, A. (2010). Self-reported romantic attachment style predicts everyday maternal caregiving behavior at home. *Journal of Research in Personality*, 44, 544–549. doi: 10.1016/j.jrp.2010.05.007
- Sethi, A., Mischel, W., Aber, J. L., Shoda, Y. & Rodriguez, M. L. (2000). The role of strategic attention deployment in development of self-regulation: Predicting preschoolers' delay of gratification from mother–toddler interactions. *Developmental Psychology*, 36, 767-777. doi: org/10.1037/0012-1649.36.6.767
- Simpson, J. A., Collins, W. A., Tran, S. & Haydon, K. C. (2007). Attachment and the experience and expression of emotions in romantic relationships: A developmental perspective. *Journal of Personality and Social Psychology*, 92, 355–367. doi: 10.1037/0022-3514.92.2.355
- Simpson, J. A., Rholes, W. S., & Nelligan, J. S. (1992). Support seeking and support giving within couples in an anxiety-provoking situation: The role of attachment styles. *Journal of Personality and Social Psychology*, 62, 434–446. doi: 10.1037/0022-3514.62.3.434
- Slatcher, R., Selcuk, E., & Ong, A. D. (2015). Perceived partner responsiveness predicts diurnal cortisol profiles 10 years later. *Psychological Science*.1-11. doi: 10.1177/0956797615575022
- Sturge-Apple, M. L., Rogge, R. D., Skibo, M. A., Peltz, J. S., & Suor, J., H. (2015). A dual-process approach to the role of mother's implicit and explicit attitudes toward their child in parenting models. *Developmental Psychology*, 51, 289–300. doi: 10.1037/a0038650

- Thompson, L. A., Trevathan, W. R. (2008). Cortisol reactivity, maternal sensitivity, and learning in 3-month-old infants. *Infant Behavior and Development*, 31, 92–106. doi: 10.1016/j.infbeh.2007.07.007
- Unal, G., Kazak Berument, S., Abacıoğlu, C., & Meral, O. (2014). *Turkish version of the Infant Behavior Questionnaire-Revised*.
- Willis, G., Brittingham, A., Lee, L., Tourangeau, R., & Ching, P. (1999). *Response errors in surveys of children's immunizations*. Vital and Health Statistics, 6, Hyattsville, MD: National Center for Health Statistics.
- Wilson, T. D., Lindsey, S., & Schooler, T. Y. (2000). A model of dual attitudes. *Psychological Review*, 107, 101-126.
- Zayas, V., & Shoda, Y. (2005). Do automatic reactions elicited by thoughts of romantic partner, mother, and self-relate to adult romantic attachment? *Personality and Social Psychology Bulletin*, 31, 1011–1025. doi: 10.1177/0146167204274100

APPENDICES

A: Informed Consent for Participants

ARAŞTIRMAYA GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU

Bu çalışma ODTÜ Psikoloji Bölümü yüksek lisans öğrencisi Sümeyra Yalçıntaş'ın tezi kapsamında Yrd. Doç. Dr. Emre Selçuk danışmalığında yürütülmektedir. Bu form sizi araştırma koşulları hakkında bilgilendirmek için hazırlanmıştır.

Çalışmanın Amacı Nedir?

Bu çalışmanın amacı, aile içi dinamikleri, araştırmak ve ilişkilerinizle ilgili tutumlarınızı incelemektir.

Bu araştırmada katılımcı olmak tamamen gönüllüdür. Katılmayı reddetmek ya da çalışma sırasında katılımdan vazgeçmek herhangi bir cezaya ya da elde edilecek herhangi bir yararın kaybedilmesine yol açmayacaktır. Aynı şekilde, araştırmaya katılmayı kabul ettikten sonra da araştırmanın herhangi bir yerinde hiçbir neden göstermeksizin katılımınızı geri çekebilirsiniz.

Bize Nasıl Yardımcı Olmanızı İsteyeceğiz?

İnternet üzerinden birtakım anketler doldurmanızı istiyoruz. Bu anketlerde sizden, kendiniz ve yakın ilişkilerinizle ilgili düşünce ve duygularınızı belirtmeniz istenecektir. Ayrıca eşiniz ve bebeğinizle olan ilişkinizle ilgili sorular ve demografik sorular içeren bir anket doldurmanız istenecektir.

Katılımınızla ilgili bilmeniz gerekenler:

Araştırmaya katılmanın size kişisel bir faydası bulunmamakla beraber, araştırma sonuçlarımızın gelecekte topluma ve bilime faydalarının olacağı umulmaktadır. Bazı katılımcılar romantik ilişkileriyle ilgili duygu ve düşüncelerini paylaşmaktan rahatsızlık hissedebilirler. Katılımcı kendisine rahatsızlık hissettiren sorular olursa bunları cevaplandırmayı reddetme hakkına sahiptir. Bunun dışında katılımcı için herhangi bir risk bulunmamaktadır.

Araştırma süresince elde edilen tüm bilgiler ve kişisel detaylar gizli kalacaktır. Katılımcıların cevapları yalnızca araştırmacıların ulaşabileceği bir yerde saklanacaktır. Veriler saklanırken cevaplar ve bu cevapları veren kişiler eşleştirilmeyecektir, veriler sayısal kodlarla ilişkilendirilerek saklanacaktır. Katılımcılardan elde edilen veriler ve kimlik bilgileri gizli tutulacaktır. Verilerin girişi araştırmayla doğrudan ilişkili olan kişiler tarafından yapılacaktır ve sorumlu araştırmacı tarafından dikkatlice izlenecektir. Araştırmada elde edilecek sonuçlar

ileride bilimsel amaçlı olarak rapor edilebilir veya yayımlanabilir; fakat bu raporlarda veya yayımlarda katılımcıların kimlikleri gizli tutulacaktır.

Araştırmaya verdiğiniz destekten dolayı teşekkür ederiz.

Araştırmayla ilgili daha fazla bilgi almak isterseniz:

Çalışmayla ilgili soru ve yorumlarınızı araştırmacıya
sumeyrayalcintas@gmail.com adresinden iletebilirsiniz.

Yukarıdaki bilgileri okudum ve bu çalışmaya tamamen gönüllü olarak katılıyorum.

(Formu doldurup imzaladıktan sonra uygulayıcıya geri veriniz).

İsim Soyad

Tarih

İmza

---/---/---

B: Survey Battery

PPR

APDÖ

Lütfen şu anki romantik partnerinizle (yani sevgiliniz ya da eşinizle) ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
hiç doğru		biraz		orta derecede		oldukça		tamamen
değil		doğru		doğru		doğru		doğru

Partnerim (eşim, sevgilim) çoğu zaman:

- _____ 1. ... nasıl biri olduğumu çok iyi bilir.
- _____ 2. ... “gerçek ben”i görür.
- _____ 3. ... iyi yönlerimi ve kusurlarımı, benim kendimde gördüğüm gibi görür.
- _____ 4. ... söz konusu bensem yanılmaz.
- _____ 5. ... zayıf yönlerim de dahil her şeyimi takdir eder.
- _____ 6. ... beni iyi tanır.
- _____ 7. ... iyisiyle kötüsüyle “gerçek ben”i oluşturan her şeye değer verir ve saygı gösterir.
- _____ 8. ... çoğu zaman en iyi yönlerimi görür.
- _____ 9. ...ne düşündüğümün ve hissettiğimin farkındadır.
- _____ 10. ... beni anlar.
- _____ 11. ... beni gerçekten dinler.
- _____ 12. ... bana olan sevgisini gösterir ve beni yüreklendirir.
- _____ 13. ... ne düşündüğümü ve hissettiğimi duymak ister.
- _____ 14. ... benimle birlikte bir şeyler yapmaya heveslidir.

- _____ 15. ... yetenek ve fikirlerime değer verir.
- _____ 16. ... benimle aynı kafadadır.
- _____ 17. ... bana saygı duyar.
- _____ 18. ...ihtiyaçlarıma duyarlıdır.

EPDS

DÖ

Lütfen yalnızca bugün değil son 7 gün içinde, kendinizi nasıl hissettiğinizi en iyi tanımlayan ifadeyi işaretleyiniz.

1. Gülebiliyor ve olayların komik taraflarını görebiliyorum

Her zaman olduğu kadar

Artık pek o kadar değil

Artık kesinlikle o kadar değil

Artık hiç değil

2. Geleceğe hevesle bakıyorum

Her zaman olduğu kadar

Artık pek o kadar değil

Artık kesinlikle o kadar değil

Artık hiç değil

3. Birşeyler kötü gittiğinde gereksiz yere kendimi suçluyorum.

Evet, çoğu zaman

Evet, bazen

Çok sık değil

Hayır, hiçbir zaman

4. Nedensiz yere kendimi sıkıntılı ya da endişeli hissediyorum

Hayır, hiçbir zaman

Çok seyrek

Evet, bazen

Evet, çoğu zaman

5. İyi bir neden olmadığı halde korkuyor ya da panikliyorum

Evet, çoğu zaman

Evet, bazen

Çok sık değil

Hayır, hiçbir zaman

6. Herşey giderek sırtıma yükleniyor.

Evet, çoğu zaman başa çıkamıyorum.

Evet, bazen eskisi gibi başa çıkamıyorum.

Hayır, çoğu zaman oldukça iyi başa çıkabiliyorum.

Hayır, her zamanki gibi başa çıkabiliyorum

7. Öylesine mutsuzum ki uyumakta zorlanıyorum

Evet, çoğu zaman

Evet, bazen

Çok sık değil

Hayır, hiçbir zaman

8. Kendimi üzüntülü ya da çökkün hissediyorum

Evet, çoğu zaman

Evet, bazen

Çok sık değil

Hayır, hiçbir zaman

9. Öylesine mutsuzum ki ağlıyorum

Evet, çoğu zaman

Evet, oldukça sık

Çok seyrek

Hayır, asla

10. Kendime zarar verme düşüncesinin aklıma geldiği oldu.

Evet, oldukça sık

Bazen.

Hemen hemen hiç

Asla

PSI

ASÖ

Aşağıda bebeğinizi büyütürken karşılaşılabileceğiniz zorluklar hakkında cümleler verilmiştir. Lütfen her bir ifadenin duygu ve düşüncelerinizi ne oranda yansıttığını karşılarındaki 5 aralıklı cetvel üzerinde ilgili rakamı yuvarlak içine alarak belirtiniz. 1-----2-----3-----4----- Hiç Biraz Kararsızım/ Biraz Tama katılmıyorum katılmıyorum fikrim yok katılıyorum katılıyorum					
	Hiç Katılmıyorum	Biraz Katılmıyorum	Kararsızım/fikrim yok	Biraz Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Çoğu zaman bazı şeylerin üstesinden gelemiyormuşum hissine kapılıyorum.	1	2	3	4	5
2. Bebeğimin ihtiyaçlarını karşılayabilmek için beklemediğim kadar çok şeyden vazgeçtiğimi farkediyorum.	1	2	3	4	5
3. Annelik görevlerimi yaparken kendimi kapana kısılmış gibi hissediyorum.	1	2	3	4	5
4. Bebek sahibi olduğumdan beri yeni ve değişik şeyler yapamadım.	1	2	3	4	5
5. Bebek sahibi olduğumdan beri severek yaptığım şeyleri artık neredeyse hiç yapamaz hale geldim.	1	2	3	4	5
6. Kendim için yaptığım son alışverişten hiç memnun kalmadım.	1	2	3	4	5
7. Hayatımla ilgili beni rahatsız eden bazı şeyler var.	1	2	3	4	5
8. Çocuk sahibi olmak eşimle olan ilişkimde beklediğimden çok daha fazla soruna yol açtı.	1	2	3	4	5
9. Kendimi yalnız ve hiç arkadaşım yokmuş gibi hissediyorum.	1	2	3	4	5
10. Arkadaşlarımla buluşmaya gittiğimde pek keyif almayacağımı düşünüyorum.	1	2	3	4	5
11. İnsanlara olan ilgim eskisine göre azaldı.	1	2	3	4	5
12. Eskiden zevk aldığım şeylerden artık zevk almıyorum.	1	2	3	4	5
13. Bebeğim beni mutlu edecek şeyleri çok nadiren yapıyor.	1	2	3	4	5
14. Bebeğim için birşeyler yaptığımda çabalarımın yeteri kadar takdir edilmediği hissine kapılıyorum.	1	2	3	4	5

15. Bebeğim bana beklediğimden daha az gülümsüyor.	1	2	3	4	5
16. Bazen bebeğimin benden hoşlanmadığı ve bana yakın olmak istemediği hissine kapılıyorum.	1	2	3	4	5
17. Bebeğim çok hassastır ve çok kolay huzursuzlanır.	1	2	3	4	5
18. Bebeğim diğer bebekler kadar hızlı öğrenemiyormuş gibi geliyor.	1	2	3	4	5
19. Bebeğim diğer bebekler kadar çok gülümseiyormuş gibi geliyor.	1	2	3	4	5
20. Bebeğim beklediğim kadar çok şey yapamıyor.	1	2	3	4	5
21. Bebeğimin yeni şeylere alışması hem zor hem de çok uzun zaman alıyor.	1	2	3	4	5
22. Ben.... (aşağıdaki seçeneklerden birini seçiniz): ☐ Çok iyi bir anneyim ☐ Ortalamadan daha iyi bir anneyim ☐ Ortalama düzeyde bir anneyim ☐ Annelik konusunda biraz sorun yaşayan biriyim ☐ Annelik konusunda iyi değilim					
23. Bebeğim için daha yakın ve sıcak duygular hissetmeyi bekliyordum ve bu beni rahatsız ediyor.	1	2	3	4	5
24. Bazen bebeğim sırf beni kızdırmak için birşeyler yapıyor gibi.	1	2	3	4	5
25. Bebeğim diğer bebeklere göre daha fazla ağlar ve huysuzlanır.	1	2	3	4	5
26. Bebeğim uyandığında ruh hali genellikle kötüdür.	1	2	3	4	5
27. Bebeğimin huysuz ve kolayca mutsuz olduğunu hissediyorum.	1	2	3	4	5
28. Ortalama bir bebeğe göre, bebeğim günlük planı bozulduğunda ya da evde bir değişiklik olduğunda buna uyum sağlamakta çok zorlanır.	1	2	3	4	5
29. Hoşlanmadığı bir şey olduğunda bebeğim çok fazla tepki gösteriyor.	1	2	3	4	5
30. Kendisiyle oynandığında bebeğim gülmez veya kıkırdamaz.	1	2	3	4	5
31. Bebeğimin yeme ve uyku düzenini oturtmak beklediğimden çok daha zormuş.	1	2	3	4	5

32. Bebeğime bir Şey yaptırmak ya da birŐeyi yapmasını engellemek: ☐ Beklediğimden çok daha zormuş ☐ Beklediğimden biraz daha zormuş ☐ Beklediğim kadar zormuş ☐ Beklediğimden kolaymıŐ ☐ Beklediğimden çok daha kolaymıŐ					
33. Dikkatlice dűŐűnűn ve bebeğinizin sizi rahatsız eden davranıŐlarının yaklaŐık ne kadar olduğunu sayın. Bu sayıyı aŐađıdaki uygun seçeneği iŐaretleyerek belirtin. Örneđin, bebeğinizin ağlaması, sizi dinlememesi, çok hareketli olması, kızması, mızdızmızlanması v.b. (aŐađıdaki seçeneklerden birini seçiniz): ☐ 1-3 ☐ 4-5 ☐ 6-7 ☐ 8-9 ☐ 10'dan fazla					
34. Bebeğimin yaptığı bazı Şeyler var ki beni gerçekten çok rahatsız ediyor.	1	2	3	4	5
35. Bebeğimin davranışları beklediğimden çok daha problemli.	1	2	3	4	5
36. Bebeğim diğer bebelere göre beni çok daha fazla zorluyor.	1	2	3	4	5

IBQ-VSF

Bebek Davranış Anketi

Yönergeler:

Başlamadan önce lütfen dikkatlice okuyunuz:

Aşağıda bebeklerin gösterdiği davranışların bir listesi verilmiştir. Lütfen bu ifadeler için 1 yaşındaki bebeğinizi düşünerek o davranışı GEÇEN HAFTA boyunca ne sıklıkta gerçekleştirdiğini işaretleyiniz.

1	2	3	4	5	6	7	
Hiçbir Zaman	Çok Nadir	Yarıdan Daha Az	Yarı Yarıya	Yarıdan Daha Fazla	Hemen Hemen Her Zaman	Her Zaman	Gözlemlenmedi

GÖZLEMLENMEDİ kısmı, verilen davranışı bebeğinizde son 7 gün boyunca gözlemlemediyseniz kullanılır. Örneğin, “Geçen hafta boyunca bebeğiniz ne sıklıkla ona kitap okunulmasından zevk aldı?” maddesi için, eğer böyle bir durum geçen hafta yaşanmamışsa (bebeğe hiç kitap okunmamışsa) GÖZLEMLENMEDİ seçeneğini işaretleyiniz. GÖZLEMLENMEDİ seçeneği Hiçbir Zaman seçeneğinden farklıdır. Hiçbir Zaman seçeneği, bebeği o durumda gördüğünüzde ancak bebek verilen hareketi hiç yapmadığında işaretlenmelidir. Örneğin, geçen hafta boyunca bebeğe kitap okunmuşsa fakat bebek hiç zevk almamışsa bu durumda Hiçbir Zaman seçeneğini işaretleyiniz.

Lütfen her maddeyi yuvarlak içine alarak değerlendirdiğinizden emin olunuz.

1. Geçen hafta boyunca kıyafetleri giydirilirken veya çıkarılırken bebeğiniz ne sıklıkla kıpırdandı/kıvrıldı veya yuvarlanarak kaçmaya çalıştı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

2. Bebeğinizle onu havaya atmak/mıncıklamak/zıplatmak/ döndürmek gibi fiziksel oyunlar oynarken bebeğiniz ne sıklıkla kahkaha attı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

3. Yorgun olduğunda bebeğiniz ne sıklıkla huzursuzlandı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

4. Tanıdık olmayan bir yetişkinle tanıştırıldığında bebek ne sıklıkla ebeveyne sarıldı/yapıştı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

5. Geçen hafta boyunca bebeğiniz ne sıklıkla ona kitap okunulmasından zevk aldı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

6. Bebeğiniz geçen hafta boyunca ne sıklıkla bir oyuncakla veya objeyle 5-10 dakika boyunca oynadı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

7. Hafta içinde bebeğiniz ne sıklıkla yeni şeylere (objeler, oyuncaklar vb.) doğru hızla gitti?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

8. Banyo yapmak için suyun içine konulduğunda bebeğiniz ne sıklıkla kahkaha attı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

9. Gece veya gündüz uykuya yatma vakti gelip bebeğiniz uyumak istemediğinde bebeğinizin ne sıklıkla gözleri doldu veya ağlamaklı oldu?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

10. Geçen hafta boyunca bebeğiniz uyandıktan sonra ne sıklıkla birkaç dakika içinde yanına biri gelmezse ağladı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

11. Geçen hafta süresince bebeğinizi kucağınızda beslerken bebeğiniz ne sıklıkla beslenmesi biter bitmez kucağınızdan ayrılmak istiyor gibiydi?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

12. Bebeğinizle konuştuğunuz veya ona şarkı söylediğiniz zaman, bebeğiniz ne sıklıkla hemen yatıştı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

13. Sırt üstü yatırıldığında bebeğiniz ne sıklıkla kıpırdandı/kıvrıldı ve/veya döndü?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

14. Ce-ee oyunu oynarken (yüzünüzü kapatıp açmak) bebeğiniz ne sıklıkla kahkaha attı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

15. Telefon çaldığında bebeğiniz başını ne sıklıkla oyundan kaldırır?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

16. Geçen hafta boyunca bebeğiniz ne sıklıkla beşiğinde/yatağında yalnız bırakıldığında sinirlenmiş (ağladı veya huzursuzlandı) gibiydi?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

17. Geçen hafta boyunca bebeğiniz ne sıklıkla vücut pozisyonu aniden değiştirildiğinde (örn: sırtüstü yatarak alınıp yüzüstü konulduğunda) irkildi?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

18. Geçen hafta boyunca bebeğiniz ne sıklıkla çocuk şarkılarında tekrarlanan kafiyeli sesleri, kelimeleri duymaktan (örn: arı vız vız vız, kırmızı balık gölde kıvrıla kıvrıla yüzüyor) zevk aldı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

19. Bebeğiniz geçen hafta boyunca ne sıklıkla kitaplardaki veya dergilerdeki resimlere 5 dakika veya daha uzun bir süre baktı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

20. Yeni bir yeri ziyaret ederken, bebeğiniz ne sıklıkla yeni çevreyi/etrafını keşfetmek için heyecanlandı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

21. Geçen hafta boyunca bebeğiniz ne sıklıkla bir oyuncak verildiğinde güldü veya kahkaha attı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

22. Heyecan verici bir günün sonunda, bebeğiniz ne sıklıkla ağlamaklı oldu?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

23. Geçen hafta boyunca bebeğiniz ne sıklıkla kısıtlayıcı bir yere konulduğunda karşı çıktı (ana kucağı, oyun bahçesi, araba koltuğu, vb.)?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

24. Kucağa alındığında bebeğiniz ne sıklıkla mutlu ve keyif alıyor göründü?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

25. Bebeğinize bakması için bir şey gösterildiğinde, bebeğiniz ne sıklıkla hemen yatıştı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

26. Saçı yıkandığında bebeğiniz ne sıklıkla sesler çıkardı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

27. Bebeğiniz yukarıdan geçen bir uçağın sesini ne sıklıkla fark etti?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

28. Tanıdık olmayan bir yetişkinle tanıştırıldığında bebek ne sıklıkla tanıdık olmayan kişiye gitmeyi reddetti?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

29. Siz başka bir aktivite ile meşgulken ve bebeğiniz ilgi göremediğinde bebek ne sıklıkla ağladı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

30. Geçen hafta boyunca bebeğiniz ne sıklıkla yumuşak ritimli aktivitelerden (örn: pırpışlanmaktan, hafif hafif sallanmaktan) zevk aldı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

31. Bebeğiniz geçen hafta boyunca ne sıklıkla yatak üstü dönencesine (yatak üstü oyuncuğu), yatak kenar koruyucusuna veya bir resme 5 dakika boyunca veya daha uzun süre gözlerini dikerek baktı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

32. Bir şey isteyip alamadığında bebeğiniz ne sıklıkla üzüldü?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

33. Tanıdık olmayan birkaç yetişkinin bulunduğu durumlarda bebeğiniz ne sıklıkla ebeveyne sarıldı/yapıştı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

34. Geçen hafta içinde kucaklandığında veya sallandığında bebeğiniz mutlu ve keyif alıyor göründü mü?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

35. Bebeğinizin sırtını/ kolunu/ bacağına ovaladığınızda, pıspışladığınızda bebeğiniz ne sıklıkla hemen yatıştı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

36. Geçen hafta boyunca bebeğiniz alışveriş arabasına oturtulup dolaştırıldığında ne sıklıkla konuşma sesleri çıkardı?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

37. Bebek koltuğuna veya araba koltuğuna konulduğunda bebeğiniz ne sıklıkla kıpırdandı/kıvrıldı ve/veya döndü?

1 2 3 4 5 6 7 ☐Gözlemlenmedi

C: Demographic Information Form

DEMOGRAFİK BİLGİLER

Yaşınız :

Bebeğinizin doğum tarihi: (gün/ay/yıl)

Hamileliğinizin kaçınıcı haftasında doğum yaptınız?

Eğitim durumu (En son aldığınız diploma derecesi) :

☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Üniversite ☐ Yüksek Lisans
☐ Doktora

Şu an çalışıyor musunuz? ☐ Evet ☐ Hayır

Çalışıyorsanız, mesleğiniz nedir?

Gelir Düzeyi: ☐ Düşük ☐ Orta ☐ Yüksek

Medeni durum: ☐ Evli ☐ Bekar ☐ Boşanmış ☐ Dul

Kaç senedir evli olduğunuzu belirtiniz:

Kaç çocuğunuz var?

Lütfen en büyük çocuğunuzdan başlayarak en küçük çocuğunuza doğru sırayla çocuklarınızın cinsiyetlerini ve yaşlarını yazınız:

	CİNSİYETİ		YAŞI
1. Çocuğumun (en büyük çocuğunuz)	Kız	Erkek	
2. Çocuğumun	Kız	Erkek	
3. Çocuğumun	Kız	Erkek	
4. Çocuğumun	Kız	Erkek	
5. Çocuğumun	Kız	Erkek	
6. Çocuğumun	Kız	Erkek	
7. Çocuğumun	Kız	Erkek	
8. Çocuğumun	Kız	Erkek	

Evde siz, eşiniz ve bebeğinizle birlikte kimler yaşıyor? Birden fazla seçeneği seçebilirsiniz.

Sadece eşim ve bebeğim

Diğer çocuklarımız

Kayınvalidem

Kayınpederim

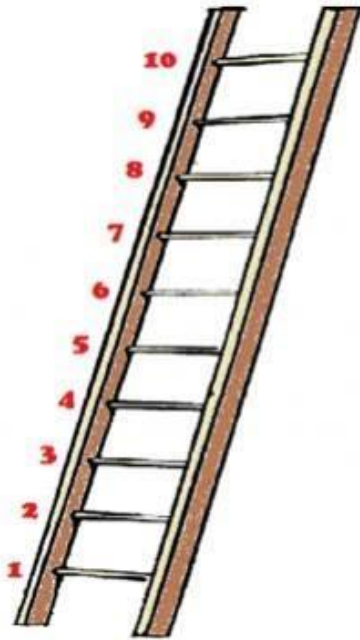
Kendi annem

Kendi babam

Kendi kardeşim

Diğer (Evde yaşayan diğer kişileri boşluğa yazınız)

Aşağıdaki ölçeğin kişilerin toplumdaki yerini yansıttığını düşünün. Şimdi lütfen kendinizi ve ailenizi düşünün. Siz ve aileniz, bu 10 basamak arasında nerede olurdunuz? Ölçek üzerindeki sayılardan size en uygun geleni işaretleyiniz.

En üst basamak (10) toplumdaki en varlıklı grubu temsil ediyor. Bu gruptaki insanlar en çok paraya, en yüksek eğitim seviyesine ve en saygın mesleklere sahipler.

En alt basamak (1) toplumdaki en yoksul grubu temsil ediyor. Bu gruptaki insanlar en az paraya, en düşük eğitim seviyesine ve kimsenin çalışmak istemediği mesleklere sahipler.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

D: Debriefing Form

Araştırma Sonrası Bilgilendirme Formu

Öncelikle araştırmamıza katıldığınız için teşekkür ederiz.

Katıldığınız araştırmanın amacı eşinizden destek almanın çocuğunuza yönelik tutumlarınızı nasıl etkilediğini ortaya çıkartmaktır. Çalışmada eşinden daha çok destek alan kadınların, çocuklarına daha pozitif örtük tutumları olacağı beklenmektedir. Örtük tutumlarımız aslında farkında olmadığımız tutumlardır. Açık tutumlarımız ise bize direk sorulduğunda, açık bir şekilde bilinçli olarak ortaya koyduğumuz tutumlardır. Çalışmada sizden Çince karaktere olan tutumunuzu sorduğumuzda aslında o karakterden önce gelen bebeğinizin ismine olan tutumunuzu anlamaya çalıştık. Eğer eşinizin sizi anladığını, değer verdiğini, desteklediğini düşünüyorsanız bebeğinize de bir o kadar olumlu örtük tutumunuzun olmasını bekliyoruz.

Sizden çalışmanın amacı ve içeriğinden başkalarına bahsetmemenizi istiyoruz. Bunun nedeni onların veya tanıdıklarının da gelecekte katılımcı olabilme ihtimalleridir. Şimdiden teşekkür ederiz.

Eğer araştırmayla ilgili sorularınız varsa araştırmacıya sorabilir veya sumeyrayalcintas@gmail.com adresinden Sümeyra Yalçıntaş'a ulaşabilirsiniz.

E: Turkish Summary/Türkçe Özet

Annenin Algılanan Eş Duyarlılığının Bebeğine Yönelik Örtük Tutumunu Eşe yönelik Örtük Tutumu Aracılığıyla Yordaması

BÖLÜM 1

GİRİŞ

1.1. Genel Bakış

Kişinin eşine yönelik otomatik değerlendirmelerinin, örtük tutumlar olarak nitelendirilebilir, evlilikteki tatmini 4 yıl sonra bile yordadığı (McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013), ve eğer bu tutumlar olumluysa eşe güvenli bağlanmayı sağlayıp (Zayas & Shoda, 2005), ve ayrılık riskini azalttığı bulunmuştur. (Lee, Rogge, & Reis, 2010). Örtük tutumun yakın ilişkilerdeki önemli etkileri bu çalışmalar tarafından literatüre yerleşmiş olmasına rağmen, ebeveyn-çocuk ilişkisine etkileri detaylı olarak incelenmemiştir. Bu çalışmada bebek hakkındaki otomatik değerlendirmeler, özellikle olarak annenin örtük tutumunun belirleyici faktörlerini incelemek amaçlanmıştır. Önemli olarak, bu çalışmada hem annenin bebeğine yönelik örtük tutumunu hem de açık tutumunu inceledik. Böylece literatürün daha önce gösterdiği örtük ve açık tutum arasındaki tutarsızlık (Nosek, 2007; McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013) anne tutumları için de geçerli mi diye test edebilmiş ve aynı zamanda hangi mekanizmalar yoluyla belirleyici faktörlerin anne örtük ve açık tutumunu yordadığını anlamış olduk.

Bu çalışma anne örtük tutumlarının yordayıcılarını inceleyen ilk çalışmadır. Eş tarafından takdir edilmek, anlaşılmaq ve değer gördüğünü hissetmek (Reis, 2012) olarak tanımlanan algılanan eş duyarlılığı, anne örtük ve açık tutumunun yordayıcısı olarak çalışılmıştır. Algılanan eş duyarlılığının ilişki neticelerini etkilediği, tatmin ve yakınlık kurmada yapıcı rolü (Manne et al., 2004), kişinin sağlığındaki yordayıcı rolü

(Slatcher, Selcuk & Ong, 2015), birçok çalışma tarafından gösterilmiştir. Yine çalışmalar ilişki tatminin ve evlilik kalitesinin ebeveynlikte etkili olduğunu göstermiştir; evlilikteki çatışma ve tatminsizliğin ebeveyn-çocuk arasındaki olumsuz ilişkiyle ilintili olması (Krishnakumar & Buehler 2000), ve yüksek tatminin ise çocukta daha az problemlili davranış gözlemlemesinde etkili olması gibi. Bütün bu sonuçlara dayanarak, eş duyarlılığının anne tutumuyla ilişkili olabileceği düşünülmüştür. Buna ek olarak, bu ikili birbiriyle nasıl ve hangi yollarla ilişkili olabilir sorusu da incelenmiştir. Bu bağlamda, eşe yönelik örtük tutum, annenin depresyon ve stresi algılanan eş desteğiyle anne açık ve örtük tutumları arasındaki ilişkide aracı-değişken olarak incelenmiştir.

1.2. Annelerin Zihinsel Temsilleri

Zihinsel temsiller kişilerin bağlanma figürlerine (çocuklar için anneler, yetişkinler için eşleri) dair bilinçsiz düşünce ve duygularından, hatıralarından oluşur ve yakın ilişkilerde önemli rol oynar. Bu temsiller kişilerin sosyal ve duygusal sağlığını etkiler, sosyal ilişkilerindeki inanç ve davranışlarını yönetir, ve kişilerin stresli anlarında streslerini azaltmalarını sağlar (Bowlby, 1973; Zayas & Shoda, 2005). Bu yüzden de, zihinsel temsilleri çalışmak önemlidir.

Zihinsel temsillemeden belki de en çok etkilenen ilişki tipi anne-çocuk ilişkisidir. Teori ve çalışmalar gösteriyor ki, yaşamın ilk yılında anne davranışları bebeklerin gelişiminde ve anneye bağlanma davranışı oluşturmada oldukça etkilidir (Ainsworth, 1971). Kendini düzenleme yetileri olarak adlandırılan, dikkat, duygu ve davranış düzenlemeleri, ve çocukların hayata daha iyi adapte olmasını sağlayan bu yetiler buna en iyi örneklerden biri olabilir. Öyle ki anne davranışları bu yetileri daha yaşamın ilk yılından itibaren etkilemeye başlar ve bu etkiler uzun yıllar sürer, ilk yıl bebeğe verilen duyarlı davranışın 5 yaşındaki haz erteleme yetisini yordaması (Sethi, Mischel, Aber, Shoda & Rodriguez, 2000) ve yetişkinlikteki duygu düzenleme becerisini öngörmesi (Simpson, Collins, Tran & Haydon, 2010) buna güzel örnekler olabilir. Bunun tersi bir senaryoda, yani annenin olumsuz davranış gösterdiği durumda ise çocuğun gelişimde olumsuz etkiler görülmektedir Lovejoy, Graczyk,

O'Hare & Neuman, 2000; Cicchetti & Rogosch, 2001; Davis, ve ark, 2007). Bu çalışmalar gösteriyor ki annenin yaşamın ilk yılında göstermiş olduğu davranışlar önemli ve uzun süreyle etkilere sahiptir.

1.3. Anne- Çocuk İlişisini Çalışmak için Örtük ve Açık Tutumun Kıyası

Çocuğa yönelik zihinsel temsiller genellikle açık raporlara ölçülmüştür, yani kısaca annelere çocuğuyla ilgili ne düşündüğü direk sorulmuştur. Fakat bu yöntem kullanılarak yapılan çalışmalarda anne tutumu ve anne davranışı arasındaki ilişkiyi bulamamıştır. (Holden & Edwards, 1989; Morsbach & Prinz, 2006). Bunun nedenlerinden biri annelerinin direk sorulduğunda çocuğun olumsuz özelliklerini söylemek istememesi ve olumlu özelliklerini abartması olabilir (Kendziora & O'Leary, 1998). Öte yandan örtük tutumlar davranışı daha iyi yordar (Gawronski & Bodenhausen, 2006). Çeşitli teoriler ve çalışmalar da bunu ispatlar niteliktedir (Asendorpf, Banse, & Mücke, 2002; McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013). Bu yüzden yakın ilişkiler çalışılırken örtük tutum açık tutumdan daha iyi çalışır. Ayrıca, önceki çalışmaların sonuçlarına göre bu iki tutum, örtük ve açık tutum birbiriyle ilişkili değildir (Nosek, 2007; McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013; Sturge-Apple Rogge, Skibo, Peltz, & Suor, 2015). Örtük tutumun yordayıcıları ve neticeleri, yakın ilişkilerde çokça çalışılmış olmasına rağmen, anne-çocuk ilişkisinde şaşırtıcı bir şekilde çok az çalışma vardır. Bilinen tek bir çalışmada anne örtük tutumunun anne davranışı ve çocuk davranışında etkili olduğu bulunmuştur (Sturge-Apple ve ark., 2015). Bu çalışma anne örtük tutumunu anne-çocuk ilişkisinde çalışmada önemine bir kanıt oluşturur niteliktedir.

1.4. Anne Örtük Tutumunun Yordayıcısı Olarak Algılanan Eş Duyarlılığı

Bu çalışmada anne örtük tutumunun yordayıcısı olarak algılanan eş duyarlılığı önerilmiş ve çalışılmıştır. Eş duyarlılığının bağlanma kuramındaki yeri (Bowlby, 1969; 1973), öneriyor ki ilişki şemaları davranışları etkiler ve bağlanma tecrübeleri kişinin ebeveynlik davranışını etkiler (Bowlby, 1988). Örneğin, kaçınan bağlanma görülen ebeveynlerin daha çok depresyonu olduğu, anne olmaya daha az hevesli

nnoldukları ve tatmin olmadıkları evlilikleri olduğu görülmüştür (Rholes, Simpson, & Friedman, 2006). Ayrıca yine bu anneler bebek bakımını stresli ve tatmin etmeyen bir eylem olarak belirtmiştir (Rholes, Simpson, & Friedman, 2006). Bu çalışmalar anne-çocuk ilişkisi ve eş duyarlılığı arasındaki dolaylı ilişkiyi gösterebilir.

Algılanan eş duyarlılığı romantik ilişkilerde önemli etkilere sahiptir; ilişki tatminini sağlamak ve sağlığı yordamak gibi (Selcuk, Gunaydin, Ong & Almeida, 2016). Algılanan eş duyarlılığının sonuçları evlilik kalitesi ve ilişki tatminini belirleyerek, evlilik ve ebeveynlikle alakalı kavramları etkilemektedir. Buna bir örnek evlilikle ilgili tatminsizliğin ebeveyn ve çocuk arasındaki olumsuz ilişkiye ve olumsuz ebeveynlikle ilintili olarak bulunmasıdır (Krishnakumar & Buehler 2000). Anneler eşten destek aldığı anda ise stresleri azalır ve azalmayan stres bebekte de strese sebep olur (Selcuk, Gunaydin, Ong & Almeida, 2016). Bu yüzden bir anne eşini duyarlı gördüğünde bu onun ebeveynlik davranışına da etki edecektir.

1.5. Bu Çalışma

Bu çalışmanın amacı algılanan eş duyarlılığıyla anne örtük tutumu arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu ilişkide eşe yönelik örtük tutum, anne depresyonu ve stresinin aracı değişken rolü incelenmiştir. İlk aracı değişken olan anne stresi hem eş duyarlılığı hem de anne tutumuyla ilişkilidir çünkü eşin annenin stresini düzenleme ve bu stresin de anneden bebeğe geçme özelliği vardır (Slatcher, Selcuk & Ong, 2015; Selcuk ve ark. 2016). Aynı şekilde ikinci aracı değişken olan depresyonda, bu çalışmada doğum sonrası depresyon, hem eş duyarlılığı hem de anne tutumuyla ilişkilidir. Eşten destek alan anneler daha az depresif semptomlar sergiler ve doğum sonrası depresyon anne davranış ve tutumlarını etkiler (Lovejoy, Graczyk, O'Hare & Neuman, 2000; Selcuk ve ark., 2016). Son olarak eşe yönelik örtük tutumda önceki çalışmaların göstermiş olduğu bağlanma ve eşe yönelik örtük tutum arasındaki ilişkiye ve örtük tutumların birbirini yordama özelliğine dayanarak aracı değişken olarak önerilmiş ve çalışılmıştır (Zayas & Shoda, 2005; Murray, Holmes, & Pinkus, 2010). Bütün bu ilişkiler göz önüne alındığında anne depresyon ve stres, eşe yönelik

örtük tutumun algılanan eş duyarlılığıyla anne örtük tutumu arasındaki ilişkiyi açıklamada aracı-değişken rolü üsteleneceği beklenmektedir. Bu ilişkiler incelendikten sonra yanı aracı değişkenlerle anne açık tutumuyla algılanan eş duyarlılığı arasındaki ilişki de incelenmiştir. Bu şekilde önceki çalışmaların gösterdiği gibi bu iki tutum birbirinden farklı mıdır sorusu çalışmış ve aynı zamanda bu tutumları yordarken aracı değişkenlerin farklı roller tespit edilmiştir.

Önceki çalışmalar anne tutumunda bebek mizacının etkili olduğunu göstermiştir. Bu yüzden bu çalışmada bebek mizacı kontrol edilmiştir. Özellikle bebeğin olumsuz duygulanımın bu önerilen modelleri etkileyip etkilemediği, yani önerilen modellerin olumsuz duygulanımı yüksek ve az olan bebeklerde farklı olup olmadığı açıklayıcı analizlerle test edilmiştir. Ayrıca bebek yaşı ve cinsiyeti de analizlerde, sonuçları etkileyebileceği için kontrol edilmiştir.

BÖLÜM 2

YÖNTEM

2.1. Katılımcılar

Çalışmanın başında Türkiye’de yaşayan 157 anne çalışmaya katılmıştır. Fakat bu annelerden 27’sinin anketlere verdikleri cevaplar veriden çeşitli sebeplerle, anketin tamamını doldurmamak gibi, çıkarılmıştır. Toplam 130 annenin verileriyle analiz yapılmıştır ama asıl analiz için 121 anne bütün anket ve testleri doğru eksiksiz bir şekilde tamamladığı için onların verisi kullanılmıştır. Annelerin yaşları 20 ve 41 yaş (ortalama yaş= 30) arası olup, bebeklerinin yaşları 6 ve 24 ay arasındır (ortalama yaş= 15 aylık). Bebeklerin 86’sı erkek ve 48’i kızdır, bir anne cinsiyet sorusuna yanıt vermemiştir. Örneklemdeki bütün anneler evli olup, bebeklerinin babasıyla yaşamaktadır. Annelerin 84’ü çalışan, 64’ünün son aldığı eğitim lisans, 26 sının

yüksek lisan ve 5'nin de doktora derecesi vardır. Bebeklerin çoğu, 89'u, ilk ve tek çocuktur.

2.2. İşlem

Çalışma için gerekli etik izin Orta Doğu Teknik Üniversitesi Etik Kurulundan alınmıştır. Katılımcılara internet üzerinden, çeşitli sosyal ağlar, facebook grupları gibi, kullanılarak ulaşılmıştır. Çalışma verisi Qualtrics anket programı üzerinden toplanmıştır. Katılımcı anneler çalışmadaki anketleri doldurmadan önce gönüllü katılım formunu ve çalışanın sonunda da bilgilendirme formunu doldurmuştur. Annelerden belirli yaş aralığındaki bebeklerini düşünerek sorulara yanıt vermeleri istenmiştir. Örneğin, eğer ikiz bebek sahibiyseler, sadece birini seçerek ankete devam etmeleri istenmiştir. Ayrıca, çalışmaya katılan 3 anneye çekilişle hediye, oyuncak ve bebek davranışı üzerine kitapçık, verileceği söylenmiş ve anket sonunda çekiliş numaraları verilmiştir. Bu çekiliş sonucu annelere hediyeleri gönderilmiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları

2.3.1. Algılanan Eş Duyarlılığı.

Algılanan eş duyarlılığı Reis'in 2006 yılında geliştirdiği, 18 maddeden oluşan, ölçekle ölçülmüştür. Annelerden eşlerini verilen cümleye göre 1 den (hiç doğru değil) 9 a (tamamen doğru) kadar değerlendirmeleri istenmiştir. Örneğin; "Eşim beni anlar" gibi. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .96 dır.

2.3.2. Etki Hatalı Atıf Prosedürü.

Katılımcıların eşe ve bebeklerine olan örtük tutumlarını ölçmek için Payne ve arkadaşları tarafından geliştirilen bu test kullanılmıştır. Bu test işlemeye hazırlama metodu kullanarak, katılımcılardan çeşitli Çince harfleri değerlendirmelerini istemektedir. Bu testte katılımcıların tutumlarını Çince harflere yanlış atfederek, aslında ölçülen şeye, bu durumda bebek ve eşe olan tutumu verdikleri düşünülmektedir.

2.3.3. Edinburgh Doğum Sonrası Depresyonu Ölçeği (EPDS)

Annelerin depresyon seviyesini ölçmek için Edinburgh Doğum Sonrası Depresyonu Ölçeği kullanılmıştır (Cox, Holden, & Sagovsky, 1987). Anneler verilen maddeleri 1’den (hiçbir zaman) 4’e (her zaman) kadar değerlendirmiştir. Örneğin “Bir şeyler kötü gittiğinde gereksiz yere kendimi suçluyorum.” gibi. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .85 dir.

2.3.4. Bebekler için Çok Kısa Mizaç Ölçeği (IBQ-R VSF).

Bebeklerin mizacını ölçmek için Putnam ve arkadaşları tarafından 2014 yılında geliştirilen Bebekler için Çok Kısa Mizaç Ölçeği kullanılmıştır. 37 sorudan oluşan bu ölçeğin 3 alt boyutu bulunmaktadır: olumsuz duygulanım (12 madde), sebatkârlık (12 madde) ve sıcakkanlılık (13 madde). Alt ölçeklerin iç tutarlılık katsayıları sırasıyla .74, .56 ve .46’dır. Sebatkârlık ve sıcakkanlılık ölçeklerinin iç tutarlılık katsayıları düşük olduğundan analizlerde kullanılmamalarıdır. Anneler verilen davranışı bebeklerinin yapıp yapmadığını 7 basamaklı ölçekle değerlendirmişlerdir (1=hemen hemen hiç, 7=her zaman).

2.3.5. Ebeveynlik Stresi ve Açık Tutuk Ölçümü.

Annelerin stresi Ebeveynlik Stresi Ölçeği Kısa ile ölçülmüştür (Abidin, 1995). 36 maddeden oluşan bu ölçeğin 3 alt ölçeği vardır, ilki olan ebeveyn stresi anne stresini ölçmek için kullanılmıştır, ebeveyn çocuk işlevsiz etkileşimi ise açık tutum ölçeği olarak kullanılmıştır ve zor mizaçlı çocuk ölçümü analizlere diğer mizaç ölçümleri olduğu için katılmamıştır. Anneler verilen maddeleri 1’den (kesinlikle katılmıyorum) 5’e (kesinlikle katılıyorum) kadar değerlendirmişlerdir. İç tutarlılık katsayıları sırasıyla .89, .80 ve .81’dir.

Tüm anket bataryasının bir kopyası Ek A’da bulunabilir.

2.4 Veri Analizi Stratejisi.

Bütün analizler SPSS'in 20. versiyonu kullanılarak yapılmıştır. Preacher ve Hayes'in (2008) geliştirmiş olduğu bootstrap metodunu kullanarak algılanan eş duyarlılığının anne tutumlarıyla, örtük eş tutumu, anne stresi ve depresyonu yoluyla ilişkili olup olmadığı test edilmiştir.

BÖLÜM 3

BULGULAR

3.1 Hazırlık Analizleri

Bütün değişkenler arasındaki korelasyonlar Tablo 1'de gösterilmiştir. Önceki literatüre bağlı olarak açık ve örtük tutum birbiriyle ilişkili bulunmamıştır, bu da bu iki tutumun birbirinden farklı yansımalar olduğunu göstermektedir (Wilson, Lindsey, & Schooler, 2000). Algılanan eş duyarlılığı annelerin açık tutumlarıyla direkt ilişkili bulunmuştur ($r = -.339, p < .001$) ama örtük tutumla ilişkili değildir ($r = .073, p = .427$). Eşlerini daha duyarlı değerlendiren anneler aynı zamanda bebeklerine karşı daha olumlu açık tutum, daha az depresif belirtiler ($r = -.476, p < .001$) ve az stres göstermişlerdir ($r = -.411, p < .001$).

3.2 Algılanan Eş Duyarlılığı ve Anne Örtük Tutumu

Algılanan eş duyarlılığı anne örtük tutumuyla direkt ilişkili olmamasına rağmen, örtük eş tutumu aracılığıyla anne örtük tutumunu yordamıştır (dolaylı ilişki $IA=.148$, 95% CI: [0.010, 0.322]) ama bu ilişki ne annenin depresyonu ($IA=.015$, 95% CI: [-0.052, 0.095]) ne de annenin stresi aracılığıyla olmamıştır ($IA=-.005$, 95% CI: [-0.076, 0.068]). Bebeğin cinsiyeti ve yaşı kontrol değişkenleri olarak analize dahil edildiğinde ise eş duyarlılığıyla anne örtük tutumu arasındaki eşe olan örtük tutum yolu aracılığıyla olan anlamlı ilişki korunmuştur ($IA=.146$, 95% CI: [0.012, 0.312]). Aynı şekilde, anlamlı olmayan aracı-değişken depresyon ($IA=.024$, 95% CI: [-0.043,

0.112]) ve stres (IA=-.011, 95% CI: [-0.076, 0.056]) de aynı kalmıştır. Yani, eşlerini duyarlı algılayan anneler bebeklerine karşı daha olumlu örtük tutumu, eşlerine karşı daha olumlu örtük tutum aracılığıyla sağlamışlardır. 1. Figür test edilen bu modeli göstermektedir.

3.3 Algılanan Eş Duyarlılığı ve Anne Açık Tutumu

Algılanan eş duyarlılığıyla anne açık tutumu arasındaki ilişkiyi ölçmek için 1. Figürle aynı model kullanılmıştır. 2. Figür de bu modeli göstermektedir. Algılanan eş duyarlılığı, anne stresi aracılığıyla anne açık tutumunu yordamıştır (IA=-.007, 95% CI: [-0.127, 0.129]) ama ne eşe olan örtük tutum (IA=-.006, 95% CI: [-0.054, 0.011]) ne depresyon (IA=-.007, 95% CI: [-0.127, 0.129]) bu ilişkide aracı-değişken rolü oynamamıştır. Bu sonuçlar gösteriyor ki, eşlerini duyarlı algılayan anneler bebeklerine karşı daha olumlu açık tutumu, daha az stres aracılığıyla sağlamışlardır. Yine aynı şekilde, bebeğin yaşı ve cinsiyeti kontrol değişkenleri olarak analize dahil edildiğinde eş duyarlılığıyla anne açık tutumu arasındaki anne stresi yoluyla olan anlamlı ilişki korumuştur (IA=-.247, 95% CI: [-0.441,-0.124]). Buna ek olarak, yine anlamlı olmayan aracı-değişken örtük eş tutumu (IA=-.008, 95% CI: [-0.056, 0.012]) ve depresyon (IA=-.009, 95% CI: [-0.127, 0.112]) da aynı kalmıştır. Yani eşlerini duyarlı algılayan anneler bebeklerine karşı daha olumlu açık tutumu, daha az stres aracılığıyla sağlamışlardır.

3.4 Olumsuz Duygulanımın Potansiyel Durumsal Aracı Rolü

Bebeklerin mizaç özelliklerinden olan olumsuz duygulanımın potansiyel durumsal aracı rolünü test etmek için olumsuz duygulanım her iki modelde de durumsal aracı değişken olarak eklenmiştir. Bu analizlerde veri sayısı 117'ye düşmüştür çünkü 4 anne mizaç ölçümünü tamamlamıştır.

Bu analiz Hayes'in (2013) Process işlemi kullanılarak yapılmıştır. Bu modelde olumsuz duygulanım hem algılanan eş duyarlılığından aracı değişkene olan yolu hem de aracı değişkenden anne tutumuna olan yolu modere etmektedir. Olumsuz duygulanım ne algılanan eş duyarlılığıyla depresyon ($b = .001$, $SE = .087$, 95% CI: [-

0.172, 0.175]), ne anne örtük tutumu ($b = .031$, $SE = .063$, 95% CI: [-0.095, 0.156]), ne de anne stresi ($b = -.034$, $SE = .080$, 95% CI: [-0.192, 0.125]) arasındaki dolaylı ilişkiyi anlamlı olarak etkilememiştir. Yani, algılanan eş duyarlılığıyla anne örtük tutumu arasındaki örtük eş tutumuyla oluşan dolaylı ilişki olumsuz duygulanımı az veya fazla olan çocuklar için benzerdir. Aynı şekilde eş duyarlılığıyla açık tutum arasındaki stres yoluyla olan ilişki ($b = .014$, $SE = .102$, 95% CI: [-0.189, 0.217]), depresyon ($b = .137$, $SE = .112$, 95% CI: [-0.084, 0.359]), ve örtük eş tutumu ($b = -.002$, $SE = .081$, 95% CI: [-0.163, 0.159]) olumsuz duygulanım tarafından modere edilmemiştir. Yani, algılanan eş duyarlılığıyla anne açık tutumu arasındaki daha az anne stresiyle oluşan dolaylı ilişki olumsuz duygulanımı az veya fazla olan çocuklar için benzerdir. Bütün sonuçlar bebek yaşı ve cinsiyeti kontrol değişkeni olarak girildiğinde aynı kalmıştır, detaylar Tablo 2 ve 3'te yer almaktadır.

BÖLÜM 4

TARTIŞMA

4.1. Çalışmanın Katkıları ve Sonuçları

Bu çalışma anne örtük tutumlarının yordayıcılarını inceleyen ilk çalışmadır. Algılanan eş duyarlılığı, anne örtük tutumunun yordayıcısı olarak önerilmiş ve çalışılmıştır. Sonuçlar gösteriyor ki, yüksek algılanan eş duyarlılığı daha olumlu anne örtük tutumuyla, daha olumlu eş örtük tutumu aracılığıyla ilişkilidir (daha az depresif semptomlar veya daha az stres yolu aracı-değişken rolü oynamamıştır). Aynı zamanda annenin bebeğine yönelik açık tutumunu test ettik ve şu sonucu bulduk; algılanan eş duyarlılığı daha olumlu anne açık tutumuyla daha az stres aracılığıyla ilişkilidir (ne annenin eşine yönelik örtük tutumu ne de depresyon aracı-değişken değildir). Bu iki anlamlı bulgu kontrol değişkenleri analizlere eklendiğinde de korunmuştur.

Çalışmanın bir önemi ve güçlü yanı aynı anda hem annenin bebeğine yönelik açık hem de örtük tutumunu çalışmak olmuştur. Bu ikisini aynı anda çalışarak, daha önceki çalışmaların (Nosek, 2007; McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013), göstermiş olduğuyla tutarlı olarak annenin bebeğine yönelik açık ve örtük tutumunun birbiriyle ilişkili olmadığı gösterilmiştir. Aynı zamanda modelimizin de bu iki tutum için nasıl değişkenlik gösterdiğini incelemiş olduk. Önceki çalışmalar sosyal ilişkilerde örtük ve açık tutumun birbirinden farklılık gösterdiğini ortaya koymuştu (Nosek, 2007; McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013) fakat anne-çocuk ilişkisinde bu tutumların farklılık gösterip göstermediği detaylı olarak bilinmemekteydi. İşte bu noktada literatüre, annenin bebeğine yönelik açık ve örtük tutumunun ilişkili olmadığını göstererek, katkı sağlamış olduk. Yine örtük tutum için eşe yönelik örtük tutum aracı değişken iken açık tutum için anne stresi aracı değişken rolü oynamıştır.

Algılanan eş duyarlılığıyla annenin bebeğine yönelik açık tutumu direk olarak ilişkilidir. Yani eşlerini daha duyarlı algılayan anneler bebeklerine de daha olumlu açık tutumları olduğunu belirtmişlerdir. Bu direk ilişkinin örtük tutuma olmaması önceki çalışmaların da gösterdiği gibi örtük tutumun etkisini göstermesi için zaman gerekmesinde kaynaklı olabilir, öte yandan açık tutumlar çabuk ve otomatiktir (Gawronski & Bodenhausen, 2006; McNulty, Olson, Meltzer, & Shaffer, 2013).

Çalışmanın belki de en önemli katkısı bir sosyal psikoloji konusu olan tutumların bir gelişim konusunda çalışılmasının önemini göstermek olabilir. Sonuçlar gösteriyor ki örtük tutum anne-çocuk ilişkisini daha iyi anlayabilmek için çalışılabilir. Bu zamana kadar yalnızca bir çalışma dışında (Sturge-Apple, ve ark., 2015), önceki bütün çalışmalar anne tutumunu sadece açık tutum ölçümleri kullanarak test etmiştir. Birçoğu da anne tutumu ve davranışı arasındaki ilişkiyi bu yüzden yordayamamıştır (Holden & Edwards 1989). Bu yüzden bu bulgular sayesinde ilerleyen çalışmalar anne-çocuk ilişkisinde örtük tutumu kullanabilir.

4.2. Çalışmanın Sınırlamaları

Çalışmanın birtakım sınırlamaları vardır ve bunlardan en önemlisi bu çalışma bir deneysel çalışma olmadığı için değişkenler arasında neden sonuç ilişkisi çıkarılamaz. Buna ek olarak bu çalışma boylamsal ve gözlem yöntemleri kullanılarak yapılırsa daha geçerli sonuçlar elde edilebilir. Veriyi online olarak toplamanın da getirdiği birtakım sıkıntılar olmuştur. Özellikle anneler örtük tutum testinde zorlanmış ve genelde yarıda bırakmıştır. Testi tamamlayan annelerin çoğu yüksek eğitim seviyesine sahiptir dolayısıyla ilerleyen çalışmalarda bu testi yüz yüze yürütmek ve farklı eğitim seviyelerinden annelerde uygulamak daha iyi sonuçlar verecektir.

4.3. İlerleyen Çalışmalar

Bu çalışma annenin çocuğuna yönelik örtük tutumunun anne çocuk ilişkisinde çalışılması gerektiğini göstermiştir. Daha önceki tutum çalışmaları çoğunlukla sosyal psikoloji literatüründe yer almaktadır. Dolayısıyla, gelecekteki çalışmalar da bir sosyal psikoloji konusunu gelişim psikolojisine uyarlamayı düşünmelidir. Özellikle ebeveyn davranışlarını çalışırken ebeveyn tutumları dikkate alınmalıdır. Çok yakın bir zamanda bir çalışmanın da gösterdiği gibi annenin bebeğine davranışlarını bebeğe yönelik örtük tutumları yordamıştır. (Sturge-Apple, ve ark., 2015). Sadece anne davranışı da değil, çocuk davranışı da bu tutumdan etkilenebilir yine aynı çalışmada çocuk davranışının annenin örtük tutumundan etkilendiği gözlemlenmiştir.

Bu çalışmanın müdahale çalışmalarında ve terapide önemli uygulamaları da olabilir. Örneğin, bir müdahale çalışmasında babalara eşlere daha duyarlı olmaları öğütlenebilir. Bu yolla eşlerinin sağlığının da daha iyiye gideceği söylenebilir. Daha önceki çalışmalarla tutarlı olarak algılanan eş duyarlılığının daha iyi bir sağlığı yordadığını biz de gösterdik. Algılanan eş duyarlılığı daha az anne depresyon ve daha az strese ilişkili çıktı. Yine terapide eşlere duyarlı olma öğretilir ve annelere de eşlerine olan tutumlarını çocuklarına yansıtma öğütlenebilir.

F: Fotokopisi İzin Formu

TEZ FOTOKOPİSİ İZİN FORMU

ENSTİTÜ

Fen Bilimleri Enstitüsü

☐

Sosyal Bilimler Enstitüsü

☒

Uygulamalı Matematik Enstitüsü

☐

Enformatik Enstitüsü

☐

Deniz Bilimleri Enstitüsü

☐

YAZARIN

Soyadı : YALÇINTAŞ

Adı : SÜMEYRA

Bölümü : PSİKOLOJİ

TEZİN ADI (İngilizce) : MOTHERS' PERCEIVED PARTNER
RESPONSIVENESS INDIRECTLY PREDICTS IMPLICIT INFANT
ATTITUDE THROUGH IMPLICIT PARTNER ATTITUDE

TEZİN TÜRÜ : Yüksek Lisans

☒

Doktora

☐

1. Tezimin tamamından kaynak gösterilmek şartıyla fotokopi alınabilir.

☐

2. Tezimin içindekiler sayfası, özet, indeks sayfalarından ve/veya bir bölümünden kaynak gösterilmek şartıyla fotokopi alınabilir.

☐

3. Tezimden bir bir (1) yıl süreyle fotokopi alınamaz.

☒

TEZİN KÜTÜPHANEYE TESLİM TARİHİ: